

BV

811

.L6

LIBRARY OF CONGRESS.

Chap. BV 811 Copyright No.

Shelf. L 6

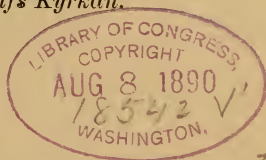
UNITED STATES OF AMERICA.

Om Dopet

— AF —

✓
CONRAD EMIL LINDBERG,
Pastor för Luth. Gustaf Adolfs Kyrkan.

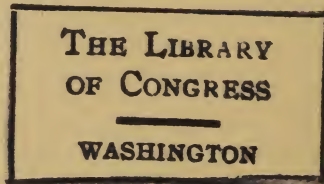

— ◆ —
NEW YORK.
Författarens Förlag.

(1890)

BV 811
.L6

*Copyright 1890 by Rev. Conrad Emil Lindberg.
Right of translation reserved.*

HÅKAN JOHANSEN, BOKTRYCKARE, NEW YORK.

F Ö R O R D .

Undertecknad har ofta under sin pastoral verksamhet och särskilt under sin tjänstgöring som pastor för Gustaf Adolfs Kyrkan i New York känt behof af en skrift, för utdelning och spridning, som behandlade dopfrågan, ehuru icke utförligt, dock mera omfattande än vanliga traktater eller småskrifter om dopet. Erfarenheten kommer att visa, huruvida detta försök motsvarar behofvet. Författaren har dock velat göra ett försök och icke nedgräfvat sitt pund, utan tjena så godt han kan i denna sak genom att belysa frågor, som ofta förekomma, då klarhet önskas i sådana spörsmål, som röra döpelsens sakrament. Många andra frågor om dopet förekomma väl, än sådana som framställas i denna lilla skrift, men det hufvudsakliga redogöres dock för, ehuru författaren nödgats i största korthet behandla sitt ämne.

Författaren har gjort den erfarenheten, att personer som omfattat en villfarande åsigt sällan kunna återföras till en biblisk uppfattning, om den falska åsigten bibringats genom sekterisk proselytverksamhet. På den grunden har denna lilla skrift till sitt hufvudsyftemål icke så mycket att nå sådana vilseförda, utan snarare att befästa och styrka den rätta bibliska tron samt stå så-

dana till tjänst, hvilka kommit i bryderi och tvekan genom sekteristers anfall. Icke alla kristna hafva haft tillfälle att närmare undersöka Guds ords lära om dopet och kunna derföre bringas i förlägenhet genom samtal med olika tänkande, isynnerhet om dessa vilja göra proselyter. Då vi i denna skrift nödgats nämna Baptisterna, så har det icke skett i kärlekslöshet, utan blott för sakens skull och i nit för sanningen. Här är ej fråga om att döma dem som kristna, utan frågan gäller endast dopläran. Vi tro och glädjas åt, att Herren har sina barn inom de flesta kristna kyrkosamfundet, men vi kunna icke derföre hylla alla kyrkosamfunds åsichter, ty många af dessa äro i strid med Guds ord. Baptisternas eller andra olika tänkandes samveten vilja vi ej döma. Ej heller är denna lilla bok ämnad att vara en stridsskrift, utan vill endast genom sin bevisföring tjena dem som hylla författarens åsigt och stadfästa dem gentemot hvarjehanda invändningar. Författaren önskar också kalla läsarens uppmärksamhet till dopets stora betydelse och välsignelse samt dess förpligtelse. Kan denna lilla bok äfven återföra någon vilseförd, så glädjas vi innerligen.

Först afhandlas dopets regelmessiga nödvändighet (relativa). Derefter framställas bevisen för att döpanDET af barn icke strider emot Guds ords lära. Sedan afhandlas dopsättet, och vid

behandlingen af den frågan framställas talande bibliska exempel samt saken belysande omständigheter och vittnesbörd, men derjemte kallas läsarens uppmärksamhet till grundspråkets ord för döpa (baptizo). Emedan icke allt, som nämnes rörande detta ord, kanske intresserar alla läsare af denna lilla bok, så hänvisas de mera intresserade till anmärkningen rörande detta ord. Grundspråkets uttryck förtjenade en utförlig afhandling, men i en liten skrift som denna är det ej lämpligt eller möjligt att vidlyftigt dryfta någon fråga. I den följande uppsatsen framställles dopet som ett sakrament, dess verkan och förpligtelse och till sist kallas uppmärksamheten till de döptas kristliga undervisning.

New York den 9 Juni 1890.

Comrad Emil Lindberg.

“Utan att en varder född af vatten och Ande, kan
han icke ingå i Guds rike.”

Joh. 3: 5.

I.

Om dopets nödvändighet.

Frågan om dopets nödvändighet gör sig ofta gällande dels vid tillfällen, då personer dö odöpta, och dels inom kretsar, der kyrkans heliga tro blifvit mer eller mindre undergräfd. Skulle vi döma i enlighet med det ofta förekommande ringaktandet af dopet, så skulle vi komma till den slutsatsen, att döpelsen kan vara nyttig, men icke nödvändig. De flesta inom kristenheten hylla läran om barndopet, men många som bära det kristna namnet uppskjuta ganska länge med sina barns dop. Somliga göra det för att undvika besvär och möjliga utgifter eller af andra orätta bevekelsegrunder. Andra kanske lida af skrupler, som kommit till stånd genom påverkan af sådana, som ogilla barndopet. Under sådana omständigheter trösta sig föräldrarne med hoppet, att barnet blifver saligt äfven om det skulle dö odöpt. På grund här af och som många, ehuru de icke göra sig skyldiga till någon försummelse, icke fullt uppskatta döpelsens sakrament, så vilja vi först beakta läran om dopets nödvändighet.

Detta ämne sammanhänger med dopets instiftelse och bestämmelse. Instiftelsens ord hafva följande lydelse: "Och Jesus gick fram och talade till dem och sade: Mig är gifven all makt i himmelen och på jorden. Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Fadrens och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla allt det jag har befallt Eder". Detta bibelställe ådagalägger tydligen, att Kristus sjelf instiftat döpelsens sakrament. Vi böra också beakta tiden och omständigheterna. Det var vid Herrens uppenbarelse på berget i Galileen, dit lärjungarne begifvit sig för att se Honom. Herren instiftade sålunda dopet under högtidliga omständigheter och på samma gång som Han befalde, att Evangelium skulle predikas i hela verlden. Om vi betänka, att Kristus aldrig utfärdade något betydelselöst påbud, och att Hans verk på jorden innebar äfven uppfyllelsen af den Levitiska gudstjenstens ceremonier, så blifva vi öfvertygade om, att Hans instiftelse af döpelsen icke var endast en ny stadga, utan ett för oss nödvändigt nådemedel. Om vi tänka annorlunda, så ringakta vi Herrens ord och person. Vi hafva ingen rätt att upplösa några af Herrens bud, icke ens de minsta, och ännu mindre ett bud,

som har den största betydelse för lärjungaskapet, ja, ett bud som ställes först, då Herren gifver lärjungarne befallning att gå ut och lära allt folk. I Joh. 3: 5 säger Jesus till Nikodemus: "Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Utan att en varder född af vatten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike". Här talas om en födelse icke blott af Anden, utan af vatten och Anden. Hvar och en som vill läsa hvad som står skrifvet och låta Skriften förklara Skriften, måste medgifva att med vatten åsyftas döpelsen. Ty icke kunde Jesus med vatten mena ett andedop och sedan upprepa af Anden! Ett dylikt upprepande vore onödigt. I en så vigtig sak ville icke Kristus tala otydligt. Och för öfrigt är det ej Skriften, som talar otydligt, utan vilseledda människor göra Skriftens ord otydliga. När Kristus säger af vatten och Ande, så hafva vi det kraftigaste bevis för dopets nödvändighet. På historisk väg bevisas också dopets nödvändighet, när vi besinna, att Jesu lärjungar döpte och lade stor vikt på att genom dopet upptaga medlemmar i Kristi kyrka. Apostlarna sade aldrig, att döpelsen var likgiltig, så att människor kunde göra som de ville, utan vi finna, att de döpte alla, som önskade blifva Jesu lärjungar. Den kristna kyrkan har följt Apostlarnes exempel.

Våra bekännelseskrifter beifra derföre också dopets nödvändighet. I Augsburgiska Bekännelsens nionde artikel läsa vi: "Om dopet läres, att det är nödvändigt, och att nåd derigenom erbjudes; att man måste döpa äfven barnen, hvilka genom sådan döpelse öfverantvardas Gud och varda Honom behaglige." Om vi läsa Luthers stora kateches, skola vi finna kraftiga bevisande vittnesbörd för dopets nytta och nödvändighet. De flesta kristna kyrkosamfund erkänna ju också döpelsens stora betydelse.

I detta sammanhang måste vi besvara den frågan, som ofta framställes, huruvida dopets nödvändighet är af absolut beskaffenhet eller blott relativ. Utan att göra några förberedande anmärkningar vilja vi framställa, att den Lutherska kyrkan icke lärer och beifrar en ovilkorlig nödvändighet, utan erkänner, att fall kunna inträffa, då personer blifva frälsta, ehuru de dö odöpta, hvarföre vår kyrka säger, att föraktet för dopet medför osalighet, men icke saknaden af dopet, då hinder lägga sig emellan för dess undfående. Ny födelse är nödvändig för frälsningen, men icke alla döpta äro pånyttfödda, ty en äldre person kan undfå dopet och likväl förblifva andligen död, om livsvilkoret saknas. Men skulle någon,

som säger sig vara troende, påstå, att som han blifvit troende utan dop, så kan han blifva salig utan dop, så innebure detta ett ringaktande af dopet och framhårdande deruti åtföljes af Guds dom. Döpelsen är sålunda nödvändig, men nya födelsen är absolut nödvändig eller väsentlig. Vi äro förbundna att bruka dopet som ett nådemedel, men Gud är icke bunden såsom vi äro. Han kan, när Han så vill, verka dopets välsignelse oberoende af döpelsen. Herren Gud är herre öfver sina förordningar inom det andliga området liksom Han, som naturens Gud, är herre öfver naturens lagar. Vårt lif är beroende af föda, ty om vi icke äta, så dö vi, men Gud kan, om Han så vill, uppehålla vårt lif utan föda, hvaraf vi se exempel i Moses och Elias lif. Vi få dock icke tänka, att Gud onödigtvis begagnar sin makt. Om vi hafva tillfälle att åtnjuta dopets nådegåfva, men af liknöjdhet försumma döpelsens sakrament, så måste vi bära de naturliga följderna. Exempelvis vilja vi framställa en händelse, som framställer för oss ett förhållande, då vi kunna hoppas, att Herren frälsar oberoende af nya födelsens bad eller döpelsen: En hedning blef en gång väckt under en predikan, som en besökande missionär höll, men denne ur dödsslumren uppväckte hedning kom icke

till trons lif under missionärens besök, hvarföre döpelseakten uppsköts. Sedan predikanten rest från platsen, kom hedningen till trons förvissning och längtade efter dopet, men blef kort derefter dödssjuk och dog i tron på Herren Jesus, utan att hafva blifvit döpt. Ingen fans som kunde förrätta dopet. Han föraktade ej döpelsen. Vi anse, att denne erhöll dopets välsignelse, ehuru han dog odöpt. Följande bibelställe belyser denna sak: "Den der tror och blifver döpt han skall varda salig, men den der icke tror han skall varda fördömd." Den sednare delen af versen visar tydligt, att otron fördömer, men rörande dopets erhållande eller icke-undfående nämnes intet, hvaraf framgår, att det kan finnas meniskor, som utan dop dö saliga och för öfrigt bevisar denna vers, att de döpta frälsas endast, om de tro. Men dopets allmänna och regelmessiga nödvändighet betonas äfven genom detta bibelställe.

Ehuru vi skola särskilt afhandla barndopet, vilja vi dock i detta sammanhang i all korthet yttra något om, huruvida de odöpta barnen frälsas eller förtappas. Sorgligt är det förhållandet, att många barn inom kristenheten dö odöpta. Till och med kristna föräldrar försumma understundom att utöfva sin krist-

liga skyldighet mot de små. Om det då inträffar, att ett barn dör, utan att hafva blifvit delaktigt af döpelsens sakrament, så blifva sådana föräldrar ofta bekymrade, lida af samvetsqual och oroas af ovisshetens ängslan. Det blifver då för dem en vigtig fråga, om barnet är saligt. Skriften afgifver ej ett direkt och bestämdt svar på denna fråga. Många framstående bibeltolkare hafva hållit och hysa den åsigten, att ett godt hopp finnes, att de kristnas barn, om de dö odöpta, likväl blifva saliga, och att hedningarnes barn möjligtvis blifva det. Men hvarken Luther eller andra teologer hafva vågat att afgifva ett bestämdt svar på den vigtiga frågan. I sina utlåtanden om hedningabarnens frälsning hafva theologerna varit mycket varsamma, men på grund af Jesu uttryck om barn och på grund af Hans död för alla, hafva de velat hoppats det bästa. Mentzer säger: "Det är falskt, att arfsynden hos barnen utom kyrkan är en tillräcklig orsak för förtappelse, ty Skriften säger ej, att någon blifver fördömd för den orsaken allena. Men som tron allena rättfärdiggör och frälsar, så ock som Luther säger, otron allena fördömer." Mentzer uttrycker sig så, emedan han betraktar saken ifråga från den synpunkten, att Jesus dog också för arfsynden och emedan han an-

ser, att barnen icke kunna hafva den otro som beskrifves i följande ord: "Den der icke tror skall varda fördömd." Barnen kunna icke göra det motstånd mot den helige Andes nådeverkan, om ens något motstånd, som en med uppsåtlig synd behäftad menniska kan. Oegidius Hunnius säger: "Jag törs icke påstå, att hedningarnes små barn utan åtskilnad gå förlorade, ty Gud vill ingen syndares död." Osiander, Musæus och Spener hysa godt hopp om de odöpta barnens frälsning. Gerhard och Calixtus afgifva ej något bestämdt utlåtande. De bevis som begagnas för den hoppfulla åsigten om de odöpta barnens frälsning äro isynnerhet följande: 1) Guds stora kärlek och barmhertighet, 2) Kristi försoning för alla och alla synder, 3) otron allena fördömer, 4) icke saknaden, utan föraktet för dopet fördömer, 5) Gud kan verka döpelsens nytta på en utomordentlig och omedelbar väg, 6) ehuru arfsynden i sig sjelf förtjenar fördömmelsen, så måste dock Jesu försoningsdöd hafva sin betydelse för barnen, då de sjelfva icke hafva någon skuld i förlusten af dopet, 7) barnen skola icke lida för föräldrarnes försumlighet. Men ehuru dessa skäl äro talande och kunna trösta föräldrar, hvars barn dött odöpta, så innebära de dock icke någon eftergift. Om

Gud kan verka döpelsens nåd på ett omedelbart sätt och gör det i vissa fall, så må vi dock icke tänka, att dopet icke är nödvändigt. Det är ock bäst att vara på den säkra sidan. Guds oberoende ställning befriar icke oss från vårt beroende. Vi äro bundna vid den ordning, som Gud föreskrifvit och hvarje uraktlåtenhet innebär olydnad mot Herren, som vi äro skyldiga lydnad. Föräldrar, hvilka genom försvarslös försumlighet förhindra barnens dop, äro ansvariga inför den rättfärdige domaren. Det är också ett obarmhertigt handlingssätt mot barnen. Föräldrar unna ju för öfrigt sina barn allt godt. Hvarföre skola de beröfva sina barn döpelsens nådegåfva? Om någon genom föräldrars försummelse icke blifvit döpt som barn, så är det en sådan menniskas oafvisliga pligt, om hon söker sin själs salighet, att efter nödig beredelse låta döpa sig, ty Gud här befalt det och instiftat döpelsens sakrament som nya födelsens förmedling och lärjungaskapets åtagande. Dopets allmänna nödvändighet framställes så tydligt i Guds ord, att vi knappast kunna fatta, huru människor, som erkänna Skriften såsom Guds inspirerade ord, kunna ringakta döpelsen och göra sig skyldiga till försvarslösa försummelser. Inom vissa kretsar beror

uraktlåtenheten på en orätt uppfattning om döpelsens betydelse i allmänhet och om barn-dopet isynnerhet. Vi vilja därför i all kort-het dryfta frågan om barndopets tillbörlighet och rättighet.

II.

Om barndopet.

Om de äldres dop behöfva vi ej göra några anmärkningar, ty alla kristna erkänna dopets vigt mer eller mindre och detta sakraments allmänna nödvändighet, så att det anses nödvändigt, att den, som icke blifvit döpt i barn-
domen, bör döpas som äldre eller så snart personen sjelf inser sin pligt. I missionsarbetet bland andra än kristna nationer förekommer ju derföre ofta, att äldre personer döpas och äfven under andra omständigheter, då frälsningssökande icke blifvit döpta som barn. Men då föräldrar så döpas, så döpas äfven deras små barn enligt samma grundsats som de kristna i allmänhet döpa sina barn. Somliga svaga och i Guds ords lära mindre hemmastadda kristna lida understundom af tvifvel rörande barndopets värde och kanske mest genom det inflytande, som en större denomination söker utöfva. I anledning häraf vilja vi framhålla grunderna för barndopets tillbörlighet och rättighet.

Vi böra söka klarhet i detta ämne, då somliga som förkasta barndopet gå så långt i sek-

teriskt nit, att de vilja påstå, att det är syndigt att döpa barn. Som kristna vilja vi icke synda. Det är derföre underligt, att pluraliteten af kristna samfund erkänna barndopet. I många afseenden vore det underligt, om de kristna skulle hafva missuppfattat Guds ords lära om dopet. Om barndopet är kätterskt och utöfvandet brottsligt, så äro vi öfvertygade om, att Skriften fördömer barndopet. E-huru Biblen icke nämner eller uppräknar alla synder, så hålla vi dock den åsigten, att om barndopet är ett brott, och om vi äro odöpta, då vi blott undfått barndopet, så måste Biblen innehålla någon varning emot en så förment syndig och förderflig praxis. Men i Guds ord finnes ingen sådan varning! Skriften uttalar intet förbud rörande barnens dop. Der ingen lag är, der är ingen öfverträdelse. Huru vågar då någon vara så oförsynt, att han stämpelar barndopet som en synd! Vi vilja naturligtvis icke stödja läran om barnens dop vid Biblens tystnad, men i ett fall som detta vederlägger denna Skriftens tystnad de djerfva sekterister, som säga, att det är syndigt att döpa barn. Hade det varit syndigt att döpa barn, så hade Herren upplyst derom, ty i sin allvetenhet visste Han, att de flesta kristna skulle komma att gilla barndopet. Det är

derföre temligen påfviskt att i Nya Testamentets frihetstid stämpla barndopet som en syndig handling.

Vi vilja nu undersöka, huruvida Skriften auktoriserar barndopet. Vid en sådan undersökning måste vi först betrakta instiftelseordens lydelse och innehåll. De lyda ordagrannt sålunda i Math. 28: 18 – 20: "Och Jesus gick fram och talade till dem och sade: Mig är gifven all makt i himmelen och på jorden. Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Fadrens och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla allt det jag har befallt Eder." Detta ställe är af stor vigt, ty fienderna till barndopet, såsom Baptisterna, hålla före, att instiftelseorden utgöra ett af de förnämsta bevisen för deras åskådning. Gören till lärjungar eller lären enligt den gamla öfversättningen är det uttryck, på hvilket de stödjä sig mest. De säga, att man måste blifva först en lärjunge i ordets fullständiga mening och sedan döpas. Om vi närmare betrakta instiftelseorden, så skola vi finna, att en sådan uppfattning innebär en tydlig motsägelse. Vore en sådan uppfattning rätt, så blefve dopet en tom ceremoni och en öfverloppsgerning. Många hafva blifvit vilseledda genom en orätt idé rörande den

gamla bibelöversättningens uttryck lären. Den nya översättningens ordagrannhet rörande detta uttryck underlättar bildandet af en rätt uppfattning hos allmänheten. Gören till lärjungar (mathateusate) innebär här och nära nog öfverallt i Nya Testamentet Evangelii embete i allmänhet. Det betyder allt hvad vi kunna uträtta för frälsningens tillämpande. Ordet förekommer omkring 250 gånger och har öfverallt en vidsträckt bemärkelse. Det anförda bibelstället ådagalägger tydligen, att Baptisternas inskränkta åsigt icke kan vara den rätta. Vore deras åsigt den rätta, så kunde vi icke döpa någon människa, ty ingen är en sann lärjunge, förrän han är döpt. Icke kunna vi då blifva först fullkomliga lärjungar och sedan döpas. Om vi studera instiftelseorden enligt språkets lagar, så skola vi finna, att först kommer befallningen gören till lärjungar och sedan visas, huru befallningen skall verkställas genom döpande och lärande. Herren har sålunda befallt, att vi skola göra allt folk till lärjungar genom att döpa och lära dem. Om vi derföre skulle starkt betona ordningen, så kommer undervisningen sist, hvilket kullkastar Baptisternas argument mot barndopet, då de påstå, att barnen icke skola döpas, emedan de icke kun-

na emottaga den nödvändiga undervisningen dessförinnan. Hufvudsaken är likväl, att folk göras till lärjungar och detta sker genom döpande och lärande. Instiftelseorden lägga sålunda inga hinder i vägen för barndopet. Barnen äro naturligtvis inbegripna, då vi lära allt folk. Barnen döpas först och undervisas sedan enligt Herrens befallning. Det står icke i instiftelseorden, att undervisningen måste föregå dopet. Ej heller är en förberedande undervisning förbjuden, då den kan verkställas. I den yttre missionsverksamheten är ju en förberedande undervisning nödvändig, då det gäller de äldre. Men annorlunda är förhållandet med döpta föräldrars barn. Instiftelseorden auktorisera då, att vi döpa de små och undervisa dem sedan. Dö de som små barn, hafva de den fördelen, att de blifvit delaktiga af det nådemedel, som de redan som späda kunna åtnjuta.

Barndopets motståndare stödja sig vidare på Marci 16: 16: "Den som tror och blifver döpt, han skall varda frälst." Här vidhålla Baptisterna följande ordning som den enda rätta: Lära, tro och dop. Men tänk, om de skulle misstaga sig vid något tillfälle, så att någon komme till tron först en tid efter dopet! Huru skulle det då gå? Vi hafva hört, att de

icke omdöpa en sådan person. Sålunda bryta de sin egen ordning och medgifva dermed, att man kan blifva salig, om dopet sker först och tron verkas sedan. Det beror icke på ordningen, ty det står ej, att den som tror först och sedan blifver döpt skall blifva salig, utan den som tror och blifver döpt skall varda frälst. Här finnas sålunda inga hinder för barndopet. I Joh. 3: 5 står vatten först. Jemför Titus 3: 5.

Men barndopets motståndare hålla likväl den åsigten, att döpelsen är blott instiftad för de troende, och att barnen icke böra döpas, emedan de icke kunna tro. Då alla måste erkänna, att tron verkas genom den Helige Ande, så måste Baptisterna vara öfvertygade om, att barnen äro otrogna till en sådan grad, att Gud icke kan verka tro hos dem. Och likväl säga de, att de odöpta barnen dö saliga. Men som de säga, att barnen äro otrogna, huru öfverensstämmer en sådan uppfattning med Guds ord, som tydligt säger: "Den der icke tror, skall varda fördömd." Frälsas då barnen genom ett annat Evangelium! Apostlen Paulus betygar, att det finnes blott ett Evangelium, och detta innehåller rörande frälsningens tillämpning, att endast de troende blifva saliga. Hos barnen måste sålunda finnas eller verkas en sådan tro, att de kunna blifva saliga. Vi

måste ihågkomma, att tron har många grader. Skola barnen frälsas, så måste hos dem verkas en början (embryo) till tro. Barnen hafva trons emottagande egenskap och göra icke något motstånd, hvarföre de icke hindra den Helige Andes verksamhet. Då barnen icke kunna sätta sin vilja emot Guds vilja, som åstundar alla människors frälsning, så har Gud fria händer att verka tro och genom dopet den nya födelsen. På den grunden finnas sålunda inga hinder för barndopet.

Det är ju också en allmän lag, att barnen skola följa föräldrarne. Äro föräldrarne judar, så äro barnen judar och äro föräldrarne kristna, så äro barnen kristna. Men bland judarne inträda barnen i Guds nådesförbund genom omskärelsen. Omskärelsen var en förebild till dopet. Genom dopet inträda de kristnas barn i Guds nådesförbund. Gud bekräftade tydligen genom omskärelsens sakrament, att barnens tillstånd var sådant, att de voro berättigade att införlifvas med församlingskroppen. Var detta förhållandet under gamla förbundet, som var skuggan af och förebilden till det nya, så måste barnen hafva samma rättighet, för att icke säga en större rättighet, då det gäller föreningen med det andliga Israel. Om intet annat bevis funnes för barndopet, så vore detta

nog, isynnerhet som vi veta, att Guds ord icke förbjuder oss att döpa barn.

I detta sammanhang må följande bibelstäl-
len anföras: "Ty åt Eder är löftet gifvet och
åt Edra barn" Ap. G. 2: 39; "Allt det man-
køn var och månad gammalt — — de som
akta skola på helgedomens vakt" 4 Mose 3:
28; "I stån alla i dag för Herren Eder Gud
— — — Edra barn — —, att du skall ingå
uti Herrens din Guds förbund" 5 Mose 29:
10—12. Att Herren kan verka och verkar hos
barnen ådagalägga sådana bibelspråk som de
följande: "Jag kände dig, förrän jag tillredde
dig i moderlifvet och utkorade dig, förrän du
af modren född vardt, och satte dig till en pro-
fet bland mång folk," Jer. 1: 5; "Och han
skall ända från moderlifvet varda upp-
fyld med den Helige Ande," Luce 1: 15;
"Af barns och spenabarns mun har du be-
redt dig lof," Math. 21: 16; "Och att du från
barndomen känner de heliga skrifter," 2 Tim.
3: 15. Med sådana Skrifters vittnesbörd för
ögonen, huru vågar någon påstå, att de krist-
nas barn äro så beskaffade, att det vore orätt
att döpa dem? I detta sammanhang hafva ock-
så Pauli ord i 1 Cor. 7: 14 en bevisande bety-
delse. De hafva följande lydelse: "Ty den
icke troende mannen är helgad genom hustrun,

och den icke troende hustrun är helgad genom mannen; annars vore ju Edra barn orena, men nu äro de heliga." Ehuru det är sjelfklart, att den otrogne maken och barnen icke äro helgade till frälsning på grund af en troende inom familjen, så visa dock dessa orden, att de kristnas barn måste betraktas annorlunda än hedningarnes barn. Hedningarnes barn döpas ej, innan deras föräldrar blifvit döpta.

Men motståndarne till barndopet vilja veta, hvar det står skrifvet och bestämdt befallt, att barnen skola döpas. Derpå vilja vi svara, att barndopet är lika mycket anbefaldt och påbjudet som de äldres dop. Det står ej; Gån ut och gören alla äldre till lärjungar. Men det står: "Gån ut och gören allt folk till lärjungar, döpande dem." Barn äro menniskor lika så mycket som de äldre och äro inbegripna i uttrycket allt folk. Har Gud befallt, att vi skola döpa de fullvuxna, så har Han också befallt, att vi skola döpa de små barnen, ty det står allt folk. Hade barnen varit utslutna från dopets välsignelse, så hade Gud uttryckligen underrättat oss derom i sitt ord. Dopets nådegåfva beror ej på växten eller förståndet. Barn kunna emottaga och ega stora lekamliga gåfvor, ehuru de icke kunna fatta dessa skänkers värde eller för tillfället njuta

af dem som de kunna framdeles. Föräldrar och andra kunna ju testamentera stora egendomar till barnen, ehuru barnen icke hafva något förstånd derom. Ett spenabarn kan adopteras af en rik familj, och en sådan adoption har sin fulla betydelse för barnet, oaktadt det icke begriper något eller kan fatta sin ställning. Skulle icke då den himmelske Fadren kunna genom dopet upptaga de små till sina barn? Det vore också underligt, om Gud skulle instiftat döpelsens sakrament blott för fullvuxna personer och lägga en saliggörande kraft i döpelsen, då kanske hälften af människorna dör som barn. Gud skulle då instiftat ett sakrament, som blott en del kunde begagna sig af. Om vi rätt fatta dopets betydelse, så inse vi, att barnen som födas inom kristenhetens sköte böra döpas. Instiftelseorden lägga inga hinder i vägen.

Herren Jesus säger: "Utan att en varder född af vatten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike." Vi hafva förut visat, att vatten här betyder dopet. Ingen kan blifva salig, utan att han blifver pånyttfödd. Det står ej, att endast de äldre måste födas på nytt. Äfven barnen äro inbegripna, då ny födelse fordras. Vi äro alla af naturen vredens barn, aflade och födda i synd. I himmelen kan intet

inkomma som besmitteligt är. Barnen måste derföre renas från synden. Baptisterna säga, att barnen blifva saliga utan dop på grund af Jesu död. Men hvarföre skulle då icke Jesu död vara nog äfven för äldre personer? Baptisterna svara, att barnen hafva blott arfsynd. I så fall skulle blott verksynderna fördöma. Dopet skulle då vara ett medel mot verksynden och Jesu död mot arfsynden. Barnen skulle sålunda frälsas genom Jesu död och de äldre genom dopet eller genom Kristi död och dopet. Härigenom skulle dopet blifva en biträdande frälsare eller en öfverloppsgerning. Huru menskligt blifver icke dopet enligt Baptisternas lära! Somliga Baptister medgifva, att barnen måste födas på nytt, men de säga ej, om något medel behöfves. Enligt deras åsigt frälsas barnen på en annan väg än föräldrarne. Men som Baptisterna säga, att barnen icke kunna tro och likväl dö saliga, så följer af deras uppfattning, att otrogna barn blifva saliga, men att uppvuxna måste tro. Hvarje tänkande kristen måste inse, att Baptisternas lära är full af motsägelse. Det är ju egendomligt, att de anse, att barnen äro passande för himmelriket, men icke för dopet. Om vi lägga märke till deras åskådning om dopets betydelse, så blifver det ännu underligare, att de

sätta dopet öfver himmelriket. För förnekarna af barndopets giltighet framstår dopets betydelse icke i ett sådant ljus, att det blifver för dem något meddelande, utan dopet anses som en bekännelsehandling och lydnadsgering. Dopet såsom ett verkligt sakrament är för sådana en främmande tanke.

Sedan människans skapelse och löftet om det fallna människoslägtets upprättelse har det funnits ett Guds nåderike. Detta rike är audligt, men har dock en yttre tillvaro och gestalt. Nåderiket med sina yttre tecken, nådemedel och förvaltningar kalla vi Kristi kyrka. Dessa yttre tecken och medel hafva icke alltid varit desamma, men kyrkan har alltid funnits. Alla som äro medlemmar af Kristi kyrka, måste hafva samma privilegier så långt som de kunna åtnjuta desamma. Om det nu medgifves, att barnen frälsas genom Jesu nåd och om barnen äro födde inom kristenhetens sköte, hvarföre skall man då beröfva barnen det enda nådens medel, hvaraf de kunna blifva delaktiga? Dopet är utmärkande för kristna. Kristus har befallt oss, att vi skola göra allt folk till lärjungar, döpande dem och lärande. Det hörer derföre till lärjungaskapet, att man undfått dopet. Huru kan man då vara sann lärjunge och icke vara döpt? Om bar-

nen skola kallas Jesu lärjungar, så måste de hafva blifvit döpta. Kristna, som icke döpa sina barn, begå derföre en oförsvärlig handling. Om vi genomläsa Guds rikes historia, så skola vi finna, att barnen hafva aldrig varit uteslutna. Under den tid familjen var kyrkan och husfadren prest, så voro icke barnen uteslutna. Från och med Abrahams tid upptages barnen i Guds förbund genom omskärelsen. Barnen kunde ju icke fatta betydelsen af detta sakrament, men deras oförstånd gjorde icke nådemedlet om intet. I Gamla Förbundet tillhörde sålunda barnen Guds rike och upptogos genom ett särskildt sakrament. Skulle då barnen hafva mindre privilegier under Nya Förbundet? Endast sådana som Baptisterna kunna hylla den åsigten, att barnen skola stå utanföre, tills de växa upp. Alla andra inse, att omskärelsen i Gamla Förbundet motsvaras i Nya Förbundet af dopet. Omskärelsens förebildande sakrament är derföre ett talande bevis för barndopets giltighet*).

*) Somliga enfaldiga Baptister förkasta barndopet, emedan Kristus döptes, då Han var 30 år. Men på samma grund kunde man då fordra, att alla skulle döpas vid 30 års ålder, hvarken förr eller sednare. Kristus kunde icke döpas af Johannes, då båda voro små barn. Och om vi betrakta Kristi mänskliga ställning, så var Kristus upptagen i Gamla Förbundet genom omskärel-

Kristus säger: "Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke, ty sådana höra Guds rike till". Härvid brukar man invända, att dessa ord ej innehålla något om dopet. Det må medgifvas, men det oaktadt är det klart, att detta språk är ett kraftigt bevis för barndopet. Barnen inbjudas att komma till Kristus, som säger, att sådana höra Guds rike till. Till hvem komma barnen genom dopet, om icke till Kristus? Herren Jesus välsignade barnen. Kunna barnen mottaga Kristi väl-

sen. För Kristus hade döpelsen icke samma betydelse som för de öfriga, som döptes af Johannes. Johannes' döpelse var ej heller fullkomligt liktydigt med det dop, som Kristus sedan instiftade. Om vi betänka, att Johannes' dop var en bättringens döpelse, så kunna vi väl förstå, att Kristus icke döptes i den meningen, att Han gjort eller skulle göra bättring. Oafsedt dopets invigningsbetydelse för Kristus, så döptes Kristus för att uppfylla all rättfärdighet. Han underkastade sig denna af Gud för tillfället anvisade ordning, liksom Han var underdånig den judiska kyrkans lagar. Det höfdes Honom, som sjelf stod i begrepp att begynna en offentlig verksamhet, att Han föregick med goda exempel och äfven erkände Johannes' förberedande verksamhet. Ingen grund finnes sålunda med anledning af Kristi dop att uppskjuta döpelsen tills man är fullväxt. För oss är dopet ett nådemedel, och vi behöfva blifva delaktiga deraf så tidigt som möjligt, liksom de små barnen bland Israeliterna genom omskärelsen tidigt införlifvades med Guds folk.

signelse, så kunna de också mottaga dopets välsignelse, ty denna är äfven Kristi välsignelse. Och äro barnen sådana som höra Guds rike till, så böra de ju blifva delaktiga af dopet, som är ett af Guds rikets nådemedel under denna nådens tid och det enda nådemedel, som de späda barnen kunna åtnjuta. Herren säger ju ock, att de äldre icke kunna inkomma uti Guds rike, om de icke omvända sig och varda som barn. Men fienderna till barndopet anse, att de uppvuxna skola döpas. Kunna då de äldre vara passande att mottaga dopet, så måste på grund af Herrens ord barnen vara ännu mera passande. Ett är dock visst, nemligen: "Utan en varder född på nytt, kan han icke se Guds rike." Barnen födas till denna verden icke som pånyttfödda Guds barn, utan som vredens barn, hvarföre de måste födas på nytt. Nya födelsens medel har Gud gifvit oss. Ehuru Gud sjelf icke är bunden, utan kan i särskilta fall verka ny födelse oberoende af dopet, så äro vi dock bundna af Herrens föreskrift och måste böja oss under trons lydriad. Baptisterna ursäkta sig som vi visat dermed, att barnen frälsas utan dop genom Jesu nåd. På samma grund borde de anse, som vi förut påpekade, att de äldre frälsas utan dop genom Jesu nåd och att dopet icke har någon vidare

betydelse. Men det oaktadt göra de dopet till en slags frälsare för de äldre. De förgäta den Helige Andes embete och den tredje trosartiklen och förringa Kristi förtjenst, som måste hafva dopet till hjälp för de äldre och endast räcker till för de små barnen. Eller ock är dopet för dem endast en bekännelseceremoni! Att de ringakta barndopet beror dock mycket derpå, att de icke rätt inse arfsyndens skuld och följder.

Då vi tala om de äldres eller uppvuxnas dop, så måste vi ihågkomma skilnaden emellan en sådan dopafhandling inom kristenheten och på missionsfältet inom hednaverlden. Våra missionärer döpa också äldre, ja, det är ju den vanliga ordningen i den yttre missionsverksamheten, men då hedningar blifva kristna, så döpas också deras barn. I de så kallade kristna länderna inträffar det ju ock, att äldre personer döpas, då de icke emottagit dopet under barndomens tid. Det kan bevisas, att den gällande ordningen i allmänhet varit den, att då äldre personer öfvergifvit hedendomen eller någon annan religion och blifvit kristna, så hafva ock barnen blifvit upptagna i den kristna kyrkan genom dopet. Rörande äldres dop i ofvannämnda fall är det ingen strid emellan oss och Baptisterna, utan endast en åtskilnad

i dopsättet. Frågan gäller blott barndopet. Af Nya Testamentet synes framgå rörande den äldsta kristna kyrkans ordning, att, då apostlarne döpte föräldrarne, barnen också emottogo dopet. Nya Testamentet omtalar ej ett enda fall, då de kristnas barn blefvo döpta, sedan de uppväxt. Detta bevisar ju, att de döptes som barn. Åtminstone är detta bevis lika bra som Baptisternas fråga, hvar det står i Biblen, att barnen skola döpas, ja, vi hålla före, att det är ett bättre slagord än deras fråga, ty instiftelseorden innehålla lika mycket om barndopet som om de äldres dop. Ehuru icke Biblens tystnad i en fråga behöfves som bevis, så hafva vi dock ett bevis för barndopets praxis i den omständigheten, att Nya Testamentet icke omtalar ett enda exempel på, att kristnas uppvuxna eller äldre barn döptes. Vi kunna icke draga någon annan slutsats än den, att hela familjen döptes vid öfvergången från judendomen eller hedendomen. Detta blifver ännu mera tydligt, då vi läsa i Guds ord, att apostlarne döpte icke blott enskilda personer, utan hela hus eller husfolk.

I Apostlagerningarnas 10 kapitel läsa vi om Kornelius, som var from och gudfruktig med hela sitt hus. Om denna familj säger Petrus: "Icke kan väl någon förmena dessa vatten för

att blifva döpta." I Ap. G. 16: 15 läsa vi om Lydia och hennes husfolk (oikos) som blefvo döpta. Samma kapitel omtalar fångvaktaren i Filippi, som blef döpt med allt sitt husfolk. Ap. G. 18: 8 berättar om Krispus och hans husfolk. I 1 Cor. 1: 16 säger Paulus: "Jag har dock döpt äfven Stefanus' husfolk." För att icke nämna trenne andra exempel, som kunna räknas hit, så bevisa dock de fem ofvanstående tydligt, att apostlarne döpte barn. Oikos, som på svenska är öfversatt med hus eller husfolk, är ett uttryck, som innebär, att barn funnos i familjen och icke blott tjenare. I en afhandling eller betraktelse som denna, kunna vi icke närmare undersöka det grekiska ordets betydelse, utan omnämna blott, att tillräckliga bevis finnas, som ådagalägga, att uttrycket i fråga innesluter barn. En öfversättning brukar till och med barn i stället för husfolk, betraktande dessa uttryck nära nog liktydiga. Det är ju ej heller troligt, att dessa fem familjer voro barnlösa. Om derföre Nya Testamentet omtalar åtminstone fem fall, för att icke säga åtta, då apostlarne döpte föräldrar och barn, så hafva vi ju en god grund för barndopets giltighet, oafsedt alla andra klara bevis. Hvar finnas fem platser, der qvinnor omtalas som deltagande i Herrens

nattvard, och likväl har aldrig någon tänkt, att qvinnor skola uteslutas från Herrens nattvard! Då vi nu veta, att apostlarne döpte familjer, så är det orätt att förneka barndopets giltighet. Att Herren icke särskilt omnämnt barnens dop, utan inneslutit både barn och äldre i instiftelseorden, berodde derpå, att Israeliterna voro vana vid, att barnen ock skulle tillhöra förbundet. Då barnen under G. Testamentet blifvit Herrens barn genom omskärelsens sakrament, så var det klart för dem, att dopet i N. Testamentet uppfylde samma mission.

Att barnen döptes i den äldsta kristna kyrkan bevittna kyrkofäderna och apostlarnes lärjungar. Bland dessa vittnen må nämnas: Augustinus, Chrysostomus, Origenes, Irenæus, Polycarpus och Justinus Martyr. Origenes föddes år 185. Både hans fader, farfader och farfars far voro kristna. Den sednare lefde under apostlarnes tid. En sådan kyrkofaders ord hafva vigt. Origenes betygar, att kyrkan mottog från apostlarne befallning att döpa de små barnen. Polycarpus var apostlen Johannes' lärjunge och Irenæus var Polycarpi lärjunge. I enlighet med sednare undersökningar var Polycarpus född sednast år 69, ty han led martyrdöden år 155. Irenæus visste ge-

nom Polycarpus hvad Johannes hade lärt, och hans skrifter innehålla bevis eller uttryck, som ådagalägga att barndopet brukades. Hade icke apostlarne godkänt barndopet, så hade Irenæus understödt Tertulianus, då han på vissa grunder satte sig emot de späda barnens dop, men Tertulianus vann ej gehör. Justinus Martyr säger, att han kände många kristna 60 till 70 år gamla, som blifvit gjorda till Jesu lärjungar i den späda barndomen. Deraf synes tydligt, att de blifvit lärjungar genom dopet som späda barn. Och detta inträffade, innan alla apostlarne voro döda. Detta bevisar tydligt, att de kristnas barn döptes i den äldsta kyrkan. På grund af skäl som blifvit anförda har derföre den större delen af kristenheten alltid erkänt barndopet. Den som enfaldigt vidblifver Guds ord, behjertar dopelsens instiftelseord, opartiskt betraktar apostlarnes handlingssätt, de apostoliska lärjungarnes vittnesbörd och den historiska utvecklingen skall aldrig behöfva lida någon samvetsbetänklighet rörande barndopet. Barndopet inom kristenheten har sin grund i Biblens teori, apostlarnes och Kristi kyrkas praxis.

III.

Om dopsättet.

Ehuru det mest brukliga dopsättet inom den kristna kyrkan är begjutning med vatten, så hafva dock som vi veta många häftiga strider utkämpats rörande det rätta sättet. Många enfaldiga kristna hafva derföre kommit i bryderi, då de blifvit föremål för vissa slagord och bevis, som begågnas af sådana, hvilka förfäktat neddoppning. Det är derföre af stor vigt, att vi söka göra klart för oss, hvad Guds ord föreskrifver.

Guds ord föreskrifver ej något särskilt sätt som det enda rätta. Af Guds ord och den historiska utvecklingen kunna vi draga den slutsatsen, att dopet kan ske genom begjutning, bestänkning och neddoppning. Dopets kraft beror ej på vattnets myckenhet. På den grunden förrättas dopet vanligtvis genom begjutning. Den som blifvit döpt genom begjutning är lika riktigt döpt som den som blifvit döpt genom neddoppning, hvarföre enligt Guds ord den sednare icke kan berömma sig mot den förre.

Döpelsen måste ske i öfverensstämmelse med instiftelsen och sålunda i Guds namn. Det är nemligen nödvändigt att vid denna heliga handling bekänna, att det är en Herrens inrättning, hvarföre instiftelseorden skola läsas. Dopets väsendtliga form och sätt blifver derföre en döpelse med vatten i Guds Fadrens, Sonens och den Helige Andes namn. Af Ap. G. 8: 16 och 10: 48 kunde man draga den slutsatsen, att Apostlarne ofta döpte endast i Jesu namn, men vi böra märka, att dessa ställen tala ej så mycket om dopsättet som om dopets bestämmelse att vara ett dop till Kristus. Instiftelseorden äro afgörande i denna fråga.

Baptistsamfundet, en af de mera framstående bland den Reformerta Kyrkans sekter, påstår, att neddoppning är det enda rätta dopsättet. Enligt denna lagiska åsigt är ingen döpt, som icke varit under vattnet d. v. s. blifvit neddoppad vid dophandlingen. På den grunden skulle döpa (baptizo) betyda neddoppa. En del fanatiska Baptister hafva gått så långt i partisinne, att de draga i betänkan- de, huruvida någon, som icke blifvit neddoppad, kan blifva salig, hvarföre de som icke blifvit neddoppade förnekas tillträde till Herrens Heliga nattvard. De göra vattnet eller vattnets myckenhet till en frälsare. Då min-

dre hemmastadda kristna träffa sådana sekt-rister, kunna de lätt ledas från kristlig sans.

Vi skola något behandla betydelsen af döpa (baptizo) och framställa Guds ords lära, men vilja inledningsvis förutskicka några anmär-ningar mot Baptisternas lära, att neddoppning är det enda rätta dopsättet. Det är märkvär-digt, att Baptisterna stödja sin åsigt mycket på ordet döpa (baptizo), då det kan bevisas, att detta uttryck kullkastar deras lärobygg-nad, men en ytlig uppfattning förblindade dem i början och nu vilja de naturligtvis ej gifva med sig. Det borde ju annars vara klart, att den allvise himmelske Öfverherden icke skulle lagt döpelsens hela betydelse i ett litet Gre-kiskt uttryck, som ingen skulle begripa förrän Baptisterna i den yttersta tiden. Icke kunna vi tro, att Baptisterna fått en särskilt uppen-barelse, att döpa (baptizo) betyder endast ned-doppa! Vi framställa detta i all kärlek och i nit för sanningen för att draga uppmärksam-het till det otroliga i deras djerfva påståenden gentemot den större delen af den kristna kyr-kan, som icke hyllar deras åsigt. Om man undersöker den grekiska litteraturen från Ho-merus, så skall man ej finna några bestämda bevis för att det grekiska ordet baptizo (döpa) betyder blott och uteslutande neddoppa. Un-

der-sådana omständigheter är det i sanning underligt, att någon vill sätta sig på domstolen och säga, att den som icke undfått döpet genom neddoppning är odöpt. Genom en sådan dom fördöma de millioner och åter millioner sanna kristna, som blifvit döpta genom begjutning. De förklaras utan vidare såsom odöpta, hvilket är ganska betänkligt. Massor af kristna, tusentals Herrens tjenare, lika lärda som Baptisterna, om icke lärare, hafva betygat, att begjutning är nog. Äro då alla dessa odöpta och kanske till och med osaliga? Härvid häpna Baptisterna, bland hvilka de rättsinnade icke vilja döma om frälsningen. Men äfven då de äro så liberala, att de öppna portarne för dem som vid döpet blifvit begjutna, så anse de dem likväl såsom odöpta eller kristna, hvilka icke vilja lyda Herren och derföre som oskickliga att begå Herrens nattvard. Då man betraktar Baptisternas lära om dopsättet, så förvånas man öfver deras bundna lagiska sätt i Nya Testamentets frihetstid. De regeras af en lagisk, för att icke säga phariseisk ande. Evangelium andas deremot frihet. Paulus säger: "Till frihet har Kristus frigjort oss; stå derföre fast och låten Eder icke på nytt fångas under trældomsok" Gal. 5: 1; "Hvarföre skall min frihet dömas

af en annans samvete"? 1 Cor. 10: 29. Skriften lemnar oss vanligtvis frihet med afseende på sätt, men är noga i anseende till sak. Till exempel när Kristus instiftade predikoembetet, så säger Han ej huru vi skola gå ut till allt folk eller huru vi skola verka. Vi finna ej heller några bestämda stadgar rörande sjelfva sättet för nattvardens firande. Mycket annat kunde påpekas, som skulle ådagalägga den frihet, som vi här åsyfta. Denna evangeliska frihet bevisar också, att Herren icke kunnat bestämma, att dopet måste ske genom neddoppning.

För att komma till klarhet i frågan om sättet, så måste vi undersöka hvad döpa (baptizo) betyder*). I nedanstående anmärkning fram-

*) Detta grekiska ord kommer från bapto. Hesychius, som lefde i 4:de århundradet, säger, att bapto betyder pumpa vatten. Gasco, en infödd Grek och en auktoritet, säger, att bapto betyder pumpa vatten, tvätta, doppa och befukta. Hedericus, Ursinus och Scapula med flera öfversätta bapto icke blott med neddoppa utan ock med tvätta och begjuta. Bapto betyder derföre både tvätta, begjuta, pumpa vatten och neddoppa. Vi vilja ock hemta ett par exempel ur Septuaginta, den grekiska öfversättningen af det Gamla Testamentet. I Dan. 5: 21

hållas betydelsen af döpa (baptizo), men vi vilja nu undersöka betydelsen af baptizo (döpa) i Nya Testamentet. Baptizo (döpa) förekommer derstädes omkring 75 gånger och på flera af dessa ställen åsyftas sådana reningar och tvagningar, som Mose lag föreskref t. ex. Marci 7: 4: "Och när de kommo från torget, åto de icke utan att hafva tvagit (baptisontai) sig; och mycket annat är, som de hafva vedertagit att hålla, såsom att två bägare och krukor och kopparkärl och bänkar." Dessa tvagningar kunna icke liknas vid neddoppningar. En person kan tvätta sig, utan att nedsänkas i vatten. Det hebreiska ordet för neddoppa är

läsa vi, att "hans kropp låg under himmelens dagg och vardt våt." Här hafva vi bapto, der det talas om ett befuktande af himmelens dagg. Icke var detta neddoppning! I Josua 3: 15 läsa vi, att presternas fötter trädde i vatten. Der brukas bapto, då det blott var en beröring af vatten. Genom Herodotus, Aristoteles, Hippocrates och Hieronymus kunde också bevisas, att bapto betyder både begjuta och neddoppa.

Då baptizo (döpa) kommer från bapto, så måste betydelsen i det hela vara densamma. Det beror mycket på, hvad verkan ändelsen zo eller izo haft på bapto. Somliga säga, att denna ändelse förändrar betydelsen endast så, att hand-

thabal. Detta ord brukas ej, då tvagning åsyftas. Då det gäller tvagning brukas rachatz, hvilket uttryck betyder rengöra och tvätta samt någongång bada. Men äfven badning kan ske utan neddoppning. I templet fanns ingen plats för nedsänkning. Vi vilja anföra några ställen, der rachatz förekommer: "Och jag tvådde dig med vatten och utvaskade dig." Hes. 16: 9; "Man vill hemta Eder litet vatten och två Edra fötter" Gen. 18: 4. Jemför också Exodus 29: 17 och Genesis 43: 31. Rachatz betyder sålunda två och rengöra oberoende af sättet. Detta ords betydelse belyser derföre frågan om dopsättet.

Att judarnes lagliga re-
lingens hastighet uttryckes. Icke ens Baptister-
na anse, att handlingens upprepande skulle åsyf-
tas. De finnas som hålla före, att ändelsen till-
kommit för vältalighetens skull. Flera forskare
anse, att zo förminskar stamordets kraft. I det
fallet vore det ett förträffligt bevis emot ned-
doppning. Under alla omständigheter kunna
vi vara förvissade, att zo icke föröker stamordets
mening, så att betydelsen skulle förändras i
egentlig mening. Baptizo betyder derföre tvätta,
rena, doppa, befukta och begjuta. Grekiska
lexicon öfversätta baptizo med tvätta, rengöra,
doppa, döpa, befukta och begjuta. Robertsons
Thesaurus öfversätter baptizo med tvätta (lavo)

ningar icke skedde genom neddoppning kan också ses af Joh. 2: 6: "Men efter judarnes reningssed voro der stående sex vattenkrukor af sten, rymmande hvar för sig två eller tre metreter." Reningen kunde derföre omöjligen ske genom neddoppning. Författaren till Ebreerbrevet kallar dessa reningar "hvarje-handa tvagningar (baptismois)." Detta är ett nytt bevis för, att döpa och neddoppa icke äro nödvändigtvis liktydiga begrepp. I Joh. 3 och 4 läsa vi, att Johannes döpte vid Enon, och att Jesus genom sina lärjungar också döpte. Johannes hade döpt många, men genom Jesu lärjungar döptes också ett stort antal. Någon-

och doppa (mergo). Alla auktoriteter bevisa, att ordet brukas i mer än en betydelse. Vissa Baptister påstå, att de klassiska författarne alltid begagnade baptizo med betydelsen af doppa eller nedsänka. Det är ej troligt, att de genomläst alla författare. Men de som grundligt studerat de ställen, som Baptisterna anfört, säga, att det icke kan bestämdt bevisas, att ett fullkomligt neddoppande verkställes. Men äfven om, så bevisar det ej mycket, ty Nya Testamentets Grekiska är ej fullkomligt klassisk. Winer säger, att N. Testamentets Grekiska är en judisk grekiska, och att många ord i Nya Testamentet voro så förändrade, att infödda Greker icke förstodo

ting som liknade afundsjukan uppstod derföre bland Johannes' lärjungar. Den tvist som uppkom, kallas af den inspirerade författaren för en tvist om reningen Joh. 3: 25. Här kallas döpelsen en rening. Guds ord betygar sålunda, att baptizo (döpa) betyder rena oberoende af sättet. Det är ett annat ställe, som är svårt att fatta, om icke baptizo (döpa) betyder rena, nemligen Joh. 1: 19—25. Johannes blef tillfrågad, om han var Elias enligt Malachias profetia. Han sade, att han icke var Elias. De frågade vidare, om han var den som Moses profeterat om, och han svarade, att han var det icke. Då sade de: "Hvarföre

dem. Ganska många lärda påstå dock och bevisa, att baptizo äfven i den profana Grekiskan har mer än en betydelse. Vi må äfven nämna, att infödda Greker öfversätta baptizo med rena och begjuta. Gascus öfversätter baptizo med befukta, tvätta, utgjuta vatten och pumpa vatten. I Melins lexicon öfversattes baptizo både med neddoppa och begjuta.

Baptisterna säga, att kyrkofäderna begagnade baptizo blott i betydelsen af neddoppa. Förmodligen hafva Baptisterna blifvit förvillade deraf, att kyrkofäderna äfven döpte medelst neddoppning, men de döpte äfven genom begjutning. Det kan bevisas, att de apostoliska fäderna, hvilka natur-

döper du då, om du icke är Kristus, icke heller Elias, icke heller profeten"? Hvarföre frågade de så om döpelsen? Gälde det neddoppning, så att det blifvit förkunnadt om Jesu Kristi förelöpare, att han skulle döpa medelst neddoppning? Skulle Kristus döpa på så sätt? Mal. 3: 1—3 belyser saken i fråga. "Han skall feja och rensa Levi söner." Häraf framgår, att de som frågade betraktade döpelsen som en rening och icke som en noddoppning. Kyrkofäderna, som visats i anmärkningen, fatta baptizo såsom betydande äfven två, rena och begjuta. Josefus, den judiske historieskrifvaren, som icke var en kristen, talar om Johan-

ligtvis förstodo apostlarnes Grekiska, nyttjade baptizo icke blott i betydelsen af neddoppa, utan också i betydelsen af begjuta och rengöra.

Clemens Alexandrinus säger, att der är en liknelse af döpelsen, hvilken poeterna hafva fått från Moses t. ex. vi läsa i Odysseen IV: "Penelop, hafvande befuktat och tvättat sig sjelf och hafvande rena kläder, beder." Der hafva vi "hydraino" och sålunda anser Clemens döpa eller baptizo lika med hydraino, hvilket ord åsyftar en religiös badning eller tvättning, huru den än sker. Clemens framställer ock ett annat exempel ur Odysseen, der det står: "Telemachus, hafvande tvättat sina händer." Der hafva vi "nipto"

nes döpelse som en rening. Af alla undersökningar framgår, att baptizo (döpa) betyder icke blott neddoppa, utan ock två, rena och begjuta. Nya Testamentets bruk af ordet bestyrker samma sak. Låtom oss ock betrakta något om andedopet, och vi skola ånyo öfvertygas om, att neddoppning icke är nödvändig.

Johannes sade, att Jesus skulle döpa med den Helige Ande och med eld. Jesus sade sjelf, att lärjungarne skulle blifva döpta med den Helige Ande. Denna döpelse inträffade på Pingstdagen. Hvar står det, att apostlarne

i betydelsen af döpa (baptizo). Här egde ingen neddoppning rum. Clemens säger vidare, att det var ett judiskt bruk att döpa på ett liknande sätt. Han säger, att judarne så döptes, då de hvilade på sina bäddar. Ett dylikt döpande eller tvättande skedde naturligtvis genom begjutning. Samma vittnesbörd aflägga också Cyril af Alexandria och Ambrosius. Justinus Martyr ådagalägger ganska tydligt, att baptizo betyder äfven begjuta och tvätta. Han till och med liknar döpelsen vid omskärelsen och dermed är ju tanken på neddoppning fullkomligt utesluten. Hieronymus kallar Elias' begjutande af veden och offret för ett dop. Han öfversatte baptizo sålunda också med begjuta.

blefvo neddoppade i den Helige Ande? Vi läsa: "Och dem syntes tungor såsom af eld, hvilka fördelade sig och satte sig på hvar och en af dem." Petrus säger om denna döpelse med den Helige Ande enligt profetian, att det var ett utgjutande af den Helige Ande, Ap. G. 2: 17—18. Märk icke neddoppning, utan utgjutande! I Ap. G. 10: 44 läsa vi, att den Helige Ande föll på alla dem som talet hörde. Der talas ej om neddoppning i den Helige Ande. I Titus 3: 6 talas om Andens utgjutning. Döpseln med Anden vittnar till förman för begjutning. Resultatet blifver det samma, om vi betrakta Marci 10: 38: "Kunnen I döpas med det dop, hvarmed jag döpes"? Detta ställe åsyftar Jesu blodsdop, men det skedde ej genom neddoppning.

Vi vilja nu skärskåda det argument, som både lärda och olärda i tid och otid framhålla, då de vilja såsom med ett slagord nedtysta alla, hvilka icke blifvit döpta genom neddoppning. Både de kunnige och okunnige Baptisterna tala om Johannes Döparens döpelse som ett bevis för neddoppningens nödvändighet. De antaga, att Johannes döpte endast genom neddoppning. Men äfven om detta kunde bevisas, som icke är lätt, så är det dock ej afgjort, att Johannes' döpelse är liktydig

med den kristna döpelsen, som instiftades en lång tid derefter. Döpelsens sakrament instiftades af vår Herre Kristus efter Hans uppståndelse vid en uppenbarelse på ett berg i Galileen. Många framstående bibeltolkare hålla före, att det var en väsendtlig olikhet mellan Johannes' och Kristi döpelse. Men om det vore klart, att ingen olikhet förefunnes, så finna vi dock inga stöd i Johannes' dopsätt för neddoppningens absoluta nödvändighet. Baptisterna stödjade sig vid sådana bibelspråk som det följande: "Johannes döpte i Enon, ty der var mycket vatten, och de kommo och läto döpa sig" Joh. 3: 23. De mena, att uttrycket "mycket vatten" är ett afgörande bevis för nedsänkningen. Men saken var den, att Johannes döpte i Enon, emedan det behöfdes en riklig tillgång på vatten för att utan hinder kunna döpa de många tusen, som strömmade till honom för att döpas. Hans praktiska sinne lärde honom, att en plats med mycket vatten var mest lämplig. Baptisterna göra dock mycket väsen af "mycket vatten". Af deras tal härom skulle man kunna tro, att ett haf fanns i Enon. De som gjort närmare undersökningar berätta, att i Enon fanns nog vatten för begjutning, men knappast för nedsänkning. "Mycket vatten" (polla hydata)

betyder egentligen många strömmar. Grundtextens ord innebära snarare ett bevis för begjutning än neddoppning. Vi måste också betänka, att det var fysiskt omöjligt för Johannes, om han än var stark, att döpa så många genom neddoppning. De tusen och åter tusen, som kommo från Jerusalem och landet omkring, voro antagligen icke beredda, åtminstone icke alla, att underkasta sig döpelse genom neddoppning. Ej heller hade Johannes några inrättningar, som bekvämlighet och helsoskäl fordra, då dop sker genom neddoppning. Många förhållanden bevisa, att neddoppning var i många fall svår och omöjlig att utföra. Det är därför troligt, att han ofta, om icke alltid, döpte genom begjutning. De som hålla före, att neddoppning är det enda rätta dopsättet hänvisas också till Marci 1: 5—9—10; "Och till honom utgingo hela judiska landet och Jerusalems innevånare, och de läto alla döpa sig af honom i floden Jordan, bekännande sina synder. Och det begaf sig i de dagarne, att Jesus kom från Nazareth i Galileen och vardt döpt af Johannes i Jordan. Och strax då Han steg upp ur vattnet o. s. v." De betona i Jordan och strax steg Han upp ur vattnet. Men om det är rätt att betona i Jordan, så har man ju rätt att också

betona, att Johannes döpte i öknen och i Bethabara på andra sidan Jordan. Om vi då skulle följa Baptisternas sätt att utlägga Biblen, så fingo vi följande resultat: Att han neddoppade dem i öknen sand. Då Johannes döpte i Jordan, så är det visst icke säkert, att han neddoppade i floden. Att Jesus steg upp ur vattnet bevisar ej heller, att Jesus blef neddoppad. Man kan gå upp ur vattnet i en flod, utan att hafva varit nedsänkt under vattnet. Baptistpresterna gå också upp ur vattnet efter dophandlingen i en flod, utan att hafva varit neddoppade. Att de som döptes gingo upp ur vattnet bevisar sålunda ej, att de blifvit neddoppade. Det är sålunda en vacklande grund, på hvilken neddoppningsläran är bygd. Vi kunna också anmärka, att i Jordan kan betyda vid Jordan och i vatten med vatten. Somliga af den första tidens kristna hafva också intygat, att Johannes döpte medelst begjutning. Många målningar och teckningar från forntiden bevisa, att dopet ofta förrättades genom begjutning. Det kan för öfrigt aldrig afgjort ådagaläggas, att Johannes döpte endast genom neddoppning.

Men ett af de mest afgörande bevisen rörande dopsättet finna vi i Guds ord, då vi betrakta den första dophandlingen i den kristna

kyrkan. Den första kristna dophandlingen efter döpets instiftelse som ett kristligt sakrament egde rum på Pingstdagen, då isynnerhet genom Petri predikan 3,000 människor förenade sig med Kristi kyrka. Om frukten af Petri predikan läsa vi i Ap. G. 2: 41; "De som då gerna mottogo hans ord, läto döpa sig; och på den dagen förökades församlingen med omkring tre tusen själar." Frågan blifver då, om dessa döptes medelst begjutning med vatten eller neddoppning. Vi hålla före, att de döptes genom begjutning med vatten. I Jerusalem fanns ingen sjö eller flod. Apostlarne kunde ej heller hafva döpt dessa 3,000 i Bethesda, ty dammen var för djup. Robinson säger, att Bethesda är 75 fot djup. Till och med Baptister erkänna, att högst ett par personer kunde döpas der på en gång och det under stora svårigheter. Icke är det derföre tänkbart, att 3,000 personer kunde blifvit neddoppade der på Pingstdagen. De lärde forskarne påstå äfven, att Bethesda var en motagningsplats för orenlighet och sålunda opassande för döpelsen. För öfrigt finnes ingen anledning till den åsigten, att apostlarne döpte i Bethesda. Siloa var ej mera passande än en vanlig brunn. Salomos vattenledningsdammar för dricksvatten voro ett stycke utanför

staden och kunde naturligtvis icke begagnas för att neddoppa 3,000 personer. Ingenting antyder, att de gjorde en pilgrimsfärd till Jordan. Om dopet nödvändigtvis skulle skett genom neddoppning, så hade de utan tvifvel begifvit sig till Jordan, ty vi läsa, att Johannes Döparen under sin verksamhet vistades vid Jordan, emedan der var mycket vatten, ehuru härmed icke är bevisadt, att han döpte medelst neddoppning. Dopet kunde ej heller ske i Kidrons bäck. Under inga omständigheter kunde neddoppning utföras. Möjligtvis var Kidrons bäck torr vid tillfället. Resande berätta, att de funnit denna bäck torr vid Pingst. Kidron är torr den större delen af året*). Apostlarne hade sålunda inga naturliga vattenförråd till hands för att neddoppa 3,000 personer. Om vi betrakta deras ställning vid den tiden och rummet, der den Helige Ande utgöts och predikan hölls, så kunna vi väl fatta, att de icke voro beredda på att döpa 3,000 personer medelst neddoppning. Apostlarne hade icke gjort några anordningar

*) Rörande vattentillgången i Jerusalem säger Josefus, den judiske historieskrifvaren, att Herodes den store, då han skulle dränka sin son Aristobulus, måste sända honom till Jericko, ty der fanns icke någon passande plats i Jerusalem att dränka någon.

för neddoppning och kunde ej heller i deras ställning hafva gjort det. Då inga vattenföråd funnos, så var neddoppningsmetoden praktiskt utförbar. Af skildringen synes ock framgå, att 3,000 döptes på en dag. Under omständigheterna kunde det vara möjligt genom begjutning, men icke genom neddoppning. Neddoppningsmetoden har sålunda ett ringa stöd, om Baptisterna hänvisa till den första kristna döpelsen. Dopet genom begjutning har en god grund för sig.

Om vi betrakta Pauli döpelse, så få vi det intrycket, att han döptes genom begjutning med vatten. Vi anföra berättelsen derom i Ap. G. 9: 17—19; "Och Ananias gick åstad och kom in i huset och lade sina händer på honom och sade: "Saul, min broder, Herren har sändt mig, Jesus, som syntes dig på vägen, der du kom, på det att du skulle få din syn igen och uppfyllas med den Helige Ande. Och strax föll ifrån hans ögon såsom fjäll, och han fick sin syn igen och stod upp och vardt döpt. Och han tog sig mat och stärkte sig." Paulus eller Saulus var icke i ett sådant tillstånd, att han kunde vandra till en flod och om någon sådan färd talas ej. Först efter dopet tog han mat och styrkte sig. Han döptes i huset, der han bodde, och allt talar för, att

han döptes genom begjutning. Ingen kan bevisa, att han döptes genom neddoppning.

Döpelsen hos fångvaktaren i Philippi är ett bevis för, att apostlarne döpte äfven genom begjutning, för att icke säga, att de gjorde det alltid. I fängelset skedde dophandlingen, ty Paulus ville ej gå ut, innan myndigheterna togo honom ut. Fångvaktaren bodde i fängelset. Dopet skedde strax efter fångvaktarens förskräckelse. "Och han tog dem till sig samma timma på natten och tvådde deras sår och blef strax döpt, han och allt hans husfolk." Ap. G. 16: 33. I denna beskrifning finnas inga bevis till förmån för neddoppning. Baptisterna säga, att dopet skedde i ett vattenkar, men det står ej i Guds ord. Om vi opartiskt studera texten och taga alla omständigheter i skärskådande, så måste vi draga den slutsatsen, att fångvaktaren och allt hans husfolk (troligtvis inbegripande barn och tjenare) döptes genom begjutning.

Rörande den Etiopiske hofmannens dop, hvarom vi läsa i Ap. G. 8 kapitel, vilja vi blott anmärka, att sakkunnige män som Eusebius hafva bevisat, att hans döpelse icke kunnat ske genom neddoppning, ty på platsen, der dopet skedde, var icke nog djupt vatten. Och att de stego upp ur vattnet, bevisar ej, att de

varit under vattnet. Philippus steg ock upp ur vattnet och icke endast kamreraren. Det troliga är, att dopet skedde genom begjutning. Detta må vara nog rörande vittnesbörden i Apostla Gerningarne.

Vännerna till neddopningsmetoden söka också stöd för sin åsigt i sådana bibelställen som hänsyfta på döpelsen. Först anföres 1 Cor. 10: 1--2: "Jag vill icke, mina bröder, att I skolen vara okunnige derom, att våra fäder voro alla under skyn och gingo alla genom hafvet och blefvo alla döpta till Moses i skyn och i hafvet." Då man noga betraktar detta ställe, så innehåller det ett bevis för begjutning eller bestänkning och icke för neddopning. Israels barn gingo i hafvet och genom hafvet på torr botten. Vattnet var en mur på båda sidor. De bestänktes möjligtvis vid vattnets delning och af regn från skyn, men Israeliterna blefvo icke nedsänkta eller neddoppade, utan om några blefvo nedsänkta, så var det ju Egyptierna, som förgingos i hafvet. Då Baptisterna stödjade sig vid detta bibelställe för att häfda neddopningen, så likna de en drunknande som griper efter ett halmstrå. Bibelstället i fråga skildrar icke dopsättet så mycket, utan hänsyftar på dopets betydelse. Ett annat ställe är 1 Petri 3: 20. Vi läsa, att

åtta själar blefvo frälsta genom vattnet. Men hvem kan påstå, att Noach och hans familj neddoppades! De voro de enda, som icke kommo i vattnet, utan blefvo genom vattnet frälsta från de onda människorna. Det regnade på Noach och hans familj, men det liknar mera bestänkning och begjutning än neddoppning. Men detta bibelställe dryftar ej heller så mycket dopsättet som dopets betydelse. Två andra bibelställen, som ofta ordas om, då det gäller neddoppningsmetoden, äro Rom. 6: 4 och Col. 2: 12. Det förra lyder: "Så hafva vi då blifvit begrafna med Honom genom dopet till döden, på det att, såsom Kristus vardt uppväckt från de döda genom Fadrens härlighet, så skola ock vi vandra i ett nytt lefverne." Det sednare lyder: "Med Honom begrafna i dopet, i hvilken I ock hafven blifvit uppväckta med Honom genom tron af Guds verkan, som har uppväckt Honom från de döda." Det är klart, att apostlen här icke resonerar om dopets sätt, utan tecknar medelst passande bilder dopets verkan hos och betydelse för Guds barn. Dessa ställen bevisa, att dopet innebär ett nytt lefverne, ett begrafvande af den gamla människan och uppståndelsen af en ny människa. Paulus argumenterar för helgelsen och icke för neddoppningen. Det

finnes ju för öfrigt ingen likhet mellan neddoppande i vatten och insättandet af ett lik i en klippgraf. Ej heller talas om en begrafning i döpelsen, utan om en begrafning genom domet till döden. Kristus dog ej genom ned-sänkning, Han begrofs ej i vatten, Han neddoppades ej i grafven, utan inbars i en klippgraf. Här finnes ingen grund för ett dop genom neddoppning. Om Paulus på detta ställe velat visa, att neddoppning vore nödvändig, så hade han sagt det, utan att hafva talat i bilder. Men Paulus, som var rättsligen fri och varnade för människors stadgar, visste, att domet berodde ej på, om det skedde medelst begjutning eller neddoppning. Som vi antydt, så tänkte han ej på neddoppning, utan på dopets betydelse. Han tänkte på, huru vi äro sammanbegrafna med Kristus genom domet, så att det är som om vi sjelfva dött och begrafvits i Jesu död och begrafning. Derföre förmanar han till ett heligt lif.

De, som hylla neddoppningen som det enda rätta dopsättet, hänvisa ock till historiska vittnesbörd, men historien vittnar också till förmån för begjutningsmetoden. Vi hafva redan visat, huru apostlarne handlade. Framstående forskare påstå, att få berättelser om neddoppning förefinnas förrän i det tredje år-

hundradet. I tredje och fjerde seklen omtalas dop genom neddoppning, men äfven då döptes genom begjutning och bestänkning. Cyprianus (†258) försvarar begjutning. Från den tiden omtalas, att Romanus och Lucillus döptes genom begjutning. Innan dess omtalas andra såsom Novatianus, hvilken döptes genom begjutning. Constantin den store, Clodovius, Theodelinda och många andra döptes genom begjutning med vatten. Gregorius af Nyzza omtalar, att de sjuka döptes genom bestänkning eller begjutning. Cyprianus betygar också, att de som blifvit döpta på sjukbädden genom begjutning icke omdöptes efter tillfrisknandet. Medelst historien kan sålunda icke ådagaläggas, att neddoppning är det enda rätta dopsättet. Vi kunna också vara öfvertygade om, att Herren icke anbefallt ett dopsätt, som i många fall icke kan utföras. På många ställen finnes icke nog vatten för neddoppning, på vissa ställen hindrar klimatet och många människor äro så svaga, att neddoppning skulle skada deras helsa.

År 1873 fann Philotheos Bryennios, Metropolitan af Nicomedia (Ismid), ett manuscript, som också belyser dopfrågan. I den del af Constantinopel som kallas Phanar ligger Den heliga grafvens i Jerusalem kloster. Der fin-

nes en bok på 240 sidor octavo (8x6 tum), som innehåller sju Grekiska dokument. Bland dessa äro fyra blad, som innehålla det manuscript som vi åsyfta, nemligen: De tolf apostlarnes lärdomar (didache). Detta historiska manuscript har samma värde som de apostoliska lärjungarnes skrifter och författades i första århundradet. Det innehåller hvarje-handa lärdomar och gifver oss en inblick uti den första kristna kyrkans ordning. Det sjunde kapitlet handlar om döpelsen och i detta kapitel godkännes både begjutning och neddoppning. Vi kunna derföre vara öfvertygade om, att den som blifvit döpt genom begjutning är lika riktigt döpt som den neddoppade och behöfver ej omdöpas.

Det är onödigt att framställa flera bevis. Vi hafva tydligen visat, att baptizo (döpa) betyder äfven begjuta. Om man lägger dertill Skriftens antydningar, så har man Guds ord på sin sida rörande dopsättet, att det kan ske både genom begjutning, bestänkning och neddoppning. Vi hafva också framlagt historiska bevis för, att begjutning är godkänd. Herren har ej sagt, att neddoppning är nödvändig. Må derföre ingen oroas på grund af Baptisternas och andras påståenden, som de icke kunna

bevisa med Guds ord. Dopet beror ej på, huru mycket vatten det är. "Vattnet verkar det visserligen icke, utan Guds ord, som är med och när vattnet."

IV.

Om dopets nytta och betydelse.

Af instiftelseorden undervisas vi tydligen om dopets ändamål såsom varande en handling, hvarigenom vi inträda i lärjungaskap, då intet motstånd göres, som hindrar dopets nådegåfva. Genom det heliga dopet upptagas vi i den treenige Gudens nådesförbund. Och hvad detta innebär, har sin grund deri, att vi döpas till Jesu Kristi namn. I Ap. G. 2: 38—39 läsa vi: "Och Petrus sade till dem: Gör en bättring, och hvar och en af Eder låte döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse; och I skolen undfå den Helige Andes gåfva. Ty åt Eder är löftet gifvet och åt Edra barn." I kraft af den förbindelse, hvaruti människan i dopet kommer till Kristus Jesus, blifver Gud hennes sanne fader, Jesus hennes personlige frälsare och den Helige Ande hennes heliggörare. Härmed är ock angifvet, att dopet ställer oss till Gud som barn till sin fader. Af naturen äro vi vredens barn, men genom nya födelsens bad och den Helige Andes förnyelse blifva vi Guds

barn. Nya födelsen verkas genom dopet och ordet i oupplöslig förening. Om vi betrakta barnet, som icke kan göra motstånd mot Andens verk, varande mottagligt för trosämnets inplantande och derföre kan göras till Jesu lärjunge, så kunna vi fatta dopets stora välsignelse som ett nya födelsens bad, hvarigenom man redan i barndomen kan tillhöra Guds husfolk*). Orsaken, att somliga icke kunna fatta detta, beror derpå, att de betrakta nya födelsen menskligt och betona icke nog Guds handling, som framhålles i Joh. 1: 11—13;

*) Vi taga oss friheten att anföra hvad K. H. Gez. von Scheele säger härom: 'Ett dylikt trosämne, äro vi förvissade, att det medvetlösa barnet vid dopet eger dels a) i allmänhet med stöd af Guds oförlorbara beläte och den genom föräldrarne förmedlade förbindelsen med kristenheten, dels b) isynnerhet på grund af vår frälsares hjertelag, som ej tillåter oss tänka, att Han skulle underlåta att åt de små, hvilka Han förklarar företrädesvis himmelriket tillhöra, gifva den trosbegynnelse, som, enligt Hans egna ord, jemte dopet oundgängligt fordras, för att genom det varda salig d. ä. erhålla arfsrätt till den himmelska saligheten. Intet tröstligare gifves i verlden, då hoppet vill svigta, ingen starkare maning till tillväxt i tro, ingen kraftigare väckelse till genkärlek, än denna visshet, att Gud sjelf, innan jag ännu något förmådde hvarken för eller mot Honom, i dopets heliga bad upptog mig, mig särskildt, till sitt barn, i det Han både gaf mig sin Helige Ande och skickliggjorde mig uti dess anammande.

“Han (Kristus) kom till sitt eget, och hans egna mottogo Honom icke. Men åt alla dem som mottogo Honom gaf Han makt att blifva Guds barn, dem som tro på Hans namn, hvilka äro födda icke af blod, icke heller af kötts vilja, icke heller af mans vilja, utan af Gud.” Härmed visas, att Gud föder på nytt. Vi hafva förut visat, att ett barn icke emotstår nåden eller Kristus. På den grunden och som nya födelsen icke sker af mans vilja, utan af Gud, så föder Gud barnet på nytt genom vatten och Anden. Barnet blifver en ny menniska, som tillväxer i nåden så länge döpelseförbundet icke brytes. Den som icke undfått barndopet och kommer till lifs genom ordets predikan, måste dock döpas enligt dopets instiftelse och Herrens ord rörande ny födelse. Det ofvan anförda bibelstället i Ap. G. 2: 38 ådagalägger detsamma. Men den som erhållit barndopet och fallit ur döpelsenåden, behöfver icke ånyo döpas, då han genom omvändelse återvänder till Fadershuset, ty Guds förbund står fast. Men den affallne måste genom en sann omvändelse ånyo inträda i det förbund, som ursprungligen ingicks genom dopet. Dopet i och för sig frälsar sålunda icke, oberoende af den döptes tillstånd, lika så litet som ordets hörande frälsar, om icke den hörande hörer till

lifs. Ordet och dopet äro nya födelsens medel, och om vi vilja pånyttfödas, så måste vi följa Guds ordning. Vilja vi, att barnen skola födas på nytt, så måste det ske på den af Gud anvisade vägen. Menniskan har en tid ett mera omedvetet lif och sedermera ett medvetet lif. Ingenting hindrar, att dopet som ett sakrament kan anknyta sig till barnets omedvetna lif, utan ligger detta i sakramentets natur, som meddelar. Dopet är sålunda nya födelsens sakrament, liksom nattvarden är det nya lifvets närande sakrament. Dopet som ett nya födelsens sakrament förlorar ej sin betydelse som sådant, emedan äldre personer, som döpas och äro otrogna, ty sådana fall inträffa, icke pånyttfödas vid dophandlingen. Att dopet för sådana otrogna icke blifver ett nya födelsens bad, beror på sådana människors tillstånd. Men dopet som nya födelsens sakrament är dock der, ehuru dess välsignelserika verkan förhindras, tills den döptes tillstånd förändras genom sann bättring, som inbegriper tron, då dopets lifsmeddelelse förverkligas. En sådan människa behöfver dock ej omdöpas, ty dopets välsignelse är ej bunden till en viss tid och Guds löfte står fast. Hvad Gud gjort, behöfver ej göras om igen. Hans trofasthet har icke förändrats genom menni-

skans otro eller trolöshet. Vi finna ej heller, att Herren befallt något om dopets upprepan-
de, utan döpelsen är en handling, som skall
ske blott en gång.

I allmänhet bestrida den Reformerta kyr-
kans medlemmar den läran, att dopet är nya
födelsens sakrament och betrakta dopet en-
dast som ett upptagningsätt i den kristna
kyrkan, som en bekännelse och en lydnads-
handling. Många hafva ock missuppfattat den
Lutherska kyrkans lära om nya födelsen i do-
pet och inlagt i densamma hvad hon icke in-
nehåller. Vi hafva redan framställt, att dopet
är ett medel till ny födelse samt påpekat för-
utsättningarne och omständigheterna. Genom
Guds ord vilja vi ock bevisa, att dopet är ett
nya födelsens bad. Kan det bevisas, så är det
ju tydligt, att denna lära icke uppkom först
genom Luther. Den store reformatorn ville i
allt framhålla Guds ord. Vi böra ej förakta
gudfruktiga mäns vittnesbörd, hvarföre ock
alla rättänkande borde beakta bekännelse-
skrifternas utlåtanden i frågan. Reformatio-
nen hade till mål att återföra kyrkan till hen-
nes apostoliska renhet i läran. Från den för-
sta kristna tiden höra vi röster, som tala till
oss genom kyrkofäderna, hvilka tydligen säga,
att dopet betraktades som ett nya födelsens

sakrament. Då brukades till och med ordet pånyttföda i stället för döpa. Justinus Martyr säger i ett af sina försvarstal: "De, som äro öfvertygade och tro, att det som läres bland oss är sant, samt lofva att lefva derefter, tillhållas först att bedja och begära af Gud under fasta förlåtelse för sina förra synder, och äfven vi fasta och bedja med dem. Sedan leda vi dem till något ställe, der vatten finnes, och de pånyttfödas på samma pånyttfödelsesätt, hvarigenom vi blefvo pånyttfödda. Irenæus säger: "Han (Kristus) kom att frälsa alla genom sig sjelf, alla, säger jag, som genom Honom pånyttfödas till Gud, späda barn, och små, och gossar, och ynglingar, och äldre personer. Derföre gick Han genom hvarje ålder; blef för de späda barnen ett spädt barn, helgande de spädaste barnen; ibland de små liten, helgande dem" o. s. v. Då vi nu veta att pånyttföda brukades för döpa som vi nu bruka "kristna," så se vi här af, att späda barn döptes. Af allt detta framgår också, att dopet betraktades som ett nya födelsens medel, och att den första kristna kyrkan höll före, att de späda barnen pånyttföddes genom dopet liksom ock de äldre, om de hade ett rätt sinne. Vår lära är sålunda i öfverensstämmelse med den första kyrkans uppfattning.

Som vi alla ega den Heliga Skrift, så vilja vi anföra några af de bibelspråk, som belysa frågan om döpets nytta och betydelse. Redan instiftelseorden vittna för, att döpet är ett medel till ny födelse, ty vi göras till lärjungar genom döpet under erforderliga vilkor. Vi kunna icke vara Jesu lärjungar, om vi icke äro pånyttfödda. Men förnekarne af saken i fråga, vilja alltid hafva ordagranna bevis. Erfarenheten lärer dock, att ordagranna bevis ej heller duga för personer, som hafva en förutfattad mening. Ett är dock visst, att Guds ord talar tydligt i denna sak, och den som vill läsa som det är skrifvet, han skall nödgas medgifva, att döpet är ett medel till ny födelse. Herren Jesus Kristus säger: "Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Utan att en varder född af vatten och ande, kan han icke ingå i Guds rike." Allt beror på hvad Kristus menade med vatten. Den som är enfaldig kommer ej i någon svårighet. Åtminstone begriper han, att vatten betyder här vatten, ty ingen anledning finnes, som antyder, att vatten här begagnas i bildlik mening. Sedan är det ej svårt för en enfaldig att förstå, att detta vatten är döpselsen. I en så viktig fråga talade Kristus enkelt och tydligt, så att icke ens de fåvitske behöfde fara vilse. Vid den tid-

punkt då Nikodemus gjorde sina besök hos Kristus, var döpelsen på grund af Johannes Döparens verksamhet en brännande fråga, som öfverallt afhandlades och talades om. Det var derföre sjelfklart, att Nikodemus kände en inre åtrå att erhålla närmare upplysningar. Att Johannes döpte, ansågs af många som ett bevis för, att han var Kristus. I allmänhet hyllades den åsigten, att Kristus skulle döpa och derigenom införlifva medlemmar i sitt rike. Judarne voro ock vana vid proselytdopet, som brukades innan den tiden Johannes döpte. När hedningar öfvergingo till Judendomen, så döptes både de äldre och barnen. Man ansåg derföre, att Kristus också skulle döpa. En beskickning från Phariseerna frågade derföre Johannes: "Hvarföre döper du då, om du icke är Kristus, icke heller Elias, icke heller profeten"? När Johannes talade om dopet, säger han: "Jag döper med vatten." Då nu Nikodemus kom till Kristus, och Han talade om vatten, född af vatten och Ande, så ligger det i sakens natur, att Nikodemus uppfattade, att Jesus åsyftade döpelsen. Det kapitel, i hvilket vi läsa om Nikodemi samtal, innehåller mycket om döpelse och reningar samt visar oss, huru mycket saken omtalades. Det är derföre underligt, att någon vill bestrida, att

Jesus menade döpelsen. Språket och sammanhanget förbjuda oss att fatta vatten annorlunda än ordagrannt. Om vatten är en bild här, så är äfven Ande en bild, men det vill ju ingen påstå, ty med Ande säga alla menas den Helige Ande. Språkbruket och omständigheterna tvinga oss därför att läsa som det står och icke öfversätta andligt vatten, då det står vatten och Ande. Är Ande den Helige Ande, så är vatten hvad det är och icke en bild såsom här brukadt. Tager man då ofvan antydda förhållanden i betraktande, så kunna vi ej betvifla, att döpelsen med vatten åsyftas. Som redan är nämnt, behöfva vi ej vara ovissa om Nikodemi uppfattning. Nikodemus var angelägen om att få kunskap om, huru en menniska födes på nytt. När då Kristus talade om att blifva född af vatten och Ande, så visste Nikodemus, att dopet var ett medel till ny födelse. Kristus har sålunda sjelf betyogat, att dopet är ett pånyttfödande medel. Läran härom grundar sig sålunda i Guds ord och har blifvit framställd af dopets instiftare.

Paulus förklarar Jesu ord i Titus 3: 4—6 sålunda: "Men då Gud, vår Frälsares, godhet och människokärlek uppenbarades, frälste Han oss, icke för rättfärdighetens gerningars skull, hvilka vi hade gjort, utan efter sin barm-

hertighet, genom ett bad till ny födelse och en förnyelse af den Helige Ande, hvilken Han rikligen utgöt öfver oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare.” Här talas ock om ny födelse. I stället för vatten står nya födelsens bad och i stället för Ande står den Helige Andes förnyelse; ja, äfven den Helige Ande. Ingå i Guds rike förklaras med Han frälste oss. Ingen rättänkande och rättvis menniska, som icke har en förutfattad mening, kan förneka, att Paulus åsyftar döpelsen. Ingen kan bevisa, att han icke menar döpelsen *).

I Gal. 3: 27 säger Herrens Ande genom Paulus: “I, så många som hafven blifvit döpta till Kristus, hafven iklädt Eder Kristus.”

*) Emedan många äfven här vilja förklara bad som en bild och alls icke åsyftande dopet med vatten, liksom de vilja bortförklara född af vatten och Ande, så må äfven ett annat bibelställe citeras, som bevisar att i denna fråga vatten måste fattas i och för sig och icke förvexlas med Ande, så att det blir ett andligt vatten. I 1 Joh. 5: 6—8 läsa vi: “Denne är den som har kommit medelst vatten och blod, Jesus Kristus, icke med vatten allenast, utan med vattnet och blodet; och Anden är den som vittnar, ty Anden är sanningen. Ty tre äro de som vittna: Anden, vattnet och blodet.” Här skiljas Ande och vattnet och blodet. De äro tre, ehuru gemensamt verkande. Vatten eller född af vatten hos Johannes och nya födelsens bad hos Paulus kunna derföre ej bortförklaras som en bild allenast.

Här betyder iklädandet af Kristus icke det-samma som i Rom. 13: 14, ty det iklädande som der omtalas är en frukt af det iklädande, som här i Gal. 3: 27 säges ske genom dopet. I detta sammanhang betyder det, att den döpte iklädes Kristus sjelf, det är, Hans rättfärdighet. Ett sådant iklädande af Kristi rättfärdighet kan icke ske utan ny födelse. Sålunda är äfven detta bibelställe ett ovedersägligt bevis för, att dopet är ett medel till ny födelse. Luther säger: "Detta Skriftens språk bör man noga uppmärksamma mot svärmeandarne, som förringa dopets majestät och tala gudlöst derom. Paulus deremot pryder dopet med herrliga benämningar och kallar det ett bad till ny födelse och till den Helige Andes förnyelse, och säger här, att alla döpta hafva iklädt sig Kristus. Liksom ville han säga: I hafven icke i dopet undfått ett yttre tecken, genom hvilket I ären inskrifna i de kristnas antal. Detta menade dock många våra dagars svärmeandar, som af dopet gjorde endast en uniform, det är, ett tomt och torftigt kännetecken. Nej, I så många som döpte ären, säger Apostelen, I hafven Eder iklädt Kristus, det är, I hafven blifvit förda utom lagen in i en ny natur, som blifvit verkad i dopet. Derföre ären I icke längre under la-

gen, utan I ären iklädda en ny klädnad, det är, Kristi rättfärdighet. Paulus lärer alltså, att dopet icke är ett yttre tecken, utan ett iklädande af Kristus, ja, att Kristus sjelf är vår klädnad. Derföre är dopet i sanning något ganska kraftigt och väldigt. Men så snart vi blifvit iklädda Kristus såsom vår rättfärdighet och vår salighetsklädnad, då skola vi (det är sannt) äfven ikläda oss Kristus såsom föredömet för vårt lefverne.”

Paulus skrifver i Eph. 5: 25—26: “Kristus har älskat församlingen och utgifvit sig sjelf för henne, på det att Han skulle helga henne, efter att hafva renat henne i vattnets bad, genom ordet.” Att detta bibelställe öfverensstämmer med de föregående är tydligt och klart. En rening kunde icke ske genom dopet, om dopet vore endast ett tecken. Då en rening sker, så innebär denna detsamma som ny födelse. I Titus står nya födelsens bad och här vattnets bad. I detta sammanhang vilja vi ock hänvisa till följande bibelspråk: “Och Petrus sade till dem: Gören bättring, och hvar och en af Eder låte döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse Ap. G. 2: 38; “Stå upp och låt döpa dig och aftvä dig dina synder” Ap. G. 22: 16. Jemför också: “I hvilken (Kristus) I ock haf-

ven blifvit omskurna med en omskäreelse, som icke är gjord med händer, genom afklädandet af köttets syndakropp, genom Kristi omskäreelse, med Honom begrafne i dopet." Kol. 2: 11—12; "I en Ande hafva vi alla blifvit döpta till en kropp." 1 Cor. 12: 13. Här af framgår, att döpelsen innebär mer än en lydnadshandling, ty döpelsen innebär rening från synden och införlifvande med Kristus och Kristi kropp.

Ett annat anmärkningsvärdt bibelställe rörande saken i fråga är 1 Petr. 3: 20—21: "I hvilken (arken) få, det är åtta, själar blefvo frälsta genom vatten, hvilket ock nu i en motbild, dopet, frälsar Eder — icke såsom ett afläggande af köttets orenhet, utan som ett godt samvetes förpligtelse till Gud." Här säger Petrus, att i Kristi kyrka, frälsningens ark, själar frälsas genom dopet under erforderliga vilkor. Om vilkoret säger Herren: "Den som tror och blifver döpt, han skall varda frälst." Men det står ej: Den som tror och icke blifver döpt skall varda frälst. Huru med dopets nödvändighet förhåller sig, derom hafva vi förut talat. Men Herrens ord stå i samklang med Petri ord och bevisa, att dopet är ett frälsningsmedel. Dopet är sålunda icke blott ett tecken och en yttre be-

kännelse, utan ett nådemedel. Om dopet frälsar, då sinnelaget är rätt, så ligger det i sakens natur, att dopet är verksamt i nya födelsen och frälsning kan ej erhållas utan ny födelse. Om en person, som blifvit pånyttfödd som barn eller som äldre troende, affaller genom otro och derigenom lemnar frälsningsarken, så rubbas icke dopets natur deraf och frälsningsarken går ej sönder, men den affallne förlorar dopets välsignelse, tills han åter inkommer i frälsningsarken. Luther säger härom: "Fastän vi falla, så faller icke nåden, ej heller behöfva vi söka ett nytt nåderike, utan samma nåd står ännu öppen och väntar på mig, när jag vill komma igen. Detta skepp sönderbrytes icke, döpelsen upphör icke, och nåderiket faller icke öfver ända, utan varar öfver oss i evighet. Faller jag af skeppet, välan! så stiger jag dit in igen; vänder jag mig ifrån dopet, så vänder jag om igen; far jag vill från nåderiket, välan! så kommer jag dit in igen. Dop, skepp och nåd vara i evighet, falla och förändras icke genom mitt fall och ostadighet." Ehuru sålunda dopet icke frälsar oberoende af den döptes tillstånd (*ex opere operato*), så är dock dopet ett frälsningsmedel och bestående som sådant. Såsom ett medel till frälsning, måste det stå i sammanhang

med ny födelse; och som vi hafva funnit af Guds ord, är döpelsen ett medel till ny födelse.

Rörande döpelsens betydelse och dermed förbundna förpligtelse säger Luther: "Den betyder, att den gamla människan hos oss skall genom daglig ånger och bättring förqvävas och dödas med alla synder och onda lustar, och en ny människa åter dagligen framkomma och uppstå, hvilken i rättfärdighet och helighet skall lefva för Gud evinnerligen." De Guds ord, som vidare belysa denna fråga och hvilka vi till sist vilja kalla uppmärksamheten till, äro isynnerhet Rom. 6: 3 - 4: "Eller veten I icke, att alla vi, som hafva blifvit döpta till Kristus Jesus, vi hafva blifvit döpta till Hans död? Så hafva vi då blifvit begrafna med Honom genom dopet till döden, på det att, såsom Kristus vardt uppväckt från de döda genom Fadrens härlighet, så skola ock vi vandra i ett nytt lefverne." Vi hafva blifvit döpta till Kristus såsom varande medlaren och frälsningsvägen, men uttrycket till Kristus innebär den innerliga föreningen och delaktigheten med Kristus i allt det goda. En döpt och troende människa är inplantad i Kristus och en lem i Hans kropp. Detta innebär ett nytt lif, en ny människa och förut-

sätter nya födelsen. Häraf synes, att Paulus satte ett stort värde på dopet som ett frälsningsmedel eller nådemedel. Han säger, att vi äro döpte till Kristi död, så att Hans död skall vara vår död, Hans rättfärdighet, vår rättfärdighet. Men han vill ock säga, att vi äro döpta till Kristi döds likhet, så att vi skola afdö från synden och lefva Gudi. När vi genom dopet ikläda oss Kristus, så måste vi som någon sagt underteckna skiljebrevet till synden. Detta har uttryckts i somliga dopformulär i en fråga sålunda: Afsäger du dig djefvulen, alla hans verk och vägar? Detta innebär dopet till Kristus Jesus. Apostelen uttrycker det vidare, då han säger, att vi hafva blifvit begrafna med Honom genom dopet till döden. Någon har sagt, att vi äro vårt begrafna Hufvuds begrafna lemmar. Om vi äro döpte till Kristus, så skall vår ställning till synden vara som en död och begrafven människas förhållande till denna verlden. Så länge vi äro på jorden, är dock syndakroppen kvar, men vår gamla människa är korsfäst med Kristus och vi äro sammanbegrafne med Honom, på det att syndakroppen skall varda om intet, och såsom Kristus uppväcktes från de döda, så skola vi vandra i ett nytt lefverne. Dopets förpligtelse innebär sålunda också, att

dopet är mer än ett tecken, en ceremoni eller en lydnadshandling. Då vi läsa om dopets grundläggande betydelse för ett nytt lefverne, och då vi veta, att den nya menniskan tillkommer genom ny födelse, så ligger det i sakens natur, att dopet är ett verksamt nådemedel och icke en tom ceremoni, hvarigenom man endast införlifvas med kristenheten. Skönt säger Luther: "Döpelsen verkar syndernas förlåtelse, frälsar från döden och djefvulen och gifver evig salighet åt alla dem, hvilka tro det, som Guds ord och löften innehålla." Denna definition kommer ej i strid med läran om nya födelsen i barndopet, hvarom vi förut talat *). Tron har många grader och som vi redan påpekat, är hon i början mera omedveten, endast en mottaglighet, ett trosämne eller embryo, som tillväxer under den himmelske örtagårdsmästarens hulda vård, så att ett mera medvetet troslif uppkommer, hvilket gifver sig tillkänna i kunskap, bifall och i medvetet förlitande.

*) Ehuru det är förut framställt, så vilja vi ånyo på grund af sakens vigt betona, att äfven barnen måste födas på nytt. De späda barnen äro syndare på grund af arfsynden. Om denna synd talar Skriften exempelvis i följande språk: Gen. 5: 3; 6: 5; 8: 21; Job 14: 4; Ps. 14: 2—3;

Dopets nådegåfva är sålunda stor, ja, större än de flesta tänka. Om de kristna rätt uppskattade dopets lifsmeddelelse, så skulle det utöfva ett välsignelserikt inflytande på deras inre menniska och befordra tillväxt i allt godt. Vi skulle då glädjas åt barnens frambärande

51: 7; Es. 48: 8; Rom. 5: 12—14; Eph. 2: 3. I Augsburgiska Bekännelsens Art. II läsa vi: "*Likaledes läres, att efter Adams fall alla menniskor, som naturligen aflas och födas, födas med synd, det är utan gudsfruktan, utan förtröstan till Gud och med ond begärelse, samt att denna sjukdom eller arfsynd är sannerligen synd, hvilken ock nu fördömer och medför en evig död för alla, hvilka icke varda födda på nytt genom dopet och den Helige Ande.*" Det enda nådemedel, hvarigenom de späda barnen kunna pånyttfödas, är dopet. Detta bevisar dopets nödvändighet som en hufvudregel. De små barnen kunna icke påverkas genom en predikan, men de kunna emottaga dopet och dess nådegåfva. Hafva vi en biblisk uppfattning om arfsynden, så måste vi medgifva, att nya födelsen är nödvändig för alla, små och stora, och att döpelsen, som ett regelmessigt nya födelsens medel, är ett nödvändigt sakrament. Desto mera vi beakta detta sakförhållande, ju mera skola vi på ett rätt sätt uppfatta dopets betydelse.

till dopet och hvarje dopakt skulle för oss blifva en herrlig stund. För många är döpelsen nu till föga glädje och gåfvan, som meddelas, en fördold skatt. Må Herren öppna våra ögon, så att vi må på ett rätt sätt uppskatta dopets förmåner! Om gamla förbundet innebar mycket, så måste nya förbundet innebära ännu mera. Vi skola icke döma förbundets värde efter dopets ringa utseende, ty Herren begagnar ofta ringa medel. Den herrligaste gåfva kan frambäras af den ringaste tjenare. Vi skola derföre taga vårt förnuft till fånga och lita på Herrens ord och löfte. Om vi så göra och läsa Guds ord som Guds barn böra läsa det, så skola vi rätt uppfatta döpelsens nytta och betydelse.

V.

Om de döptas undervisning.

I detta upplysningens och framåtskridandets tidehvarf, som lärer, att sann uppfostran är det bästa adelsvapnet, borde det icke vara nödvändigt att beifra en religiös uppfostran, men likväl äro krafter i rörelse, som söka hämma den andliga undervisningen och de döptas kristliga uppfostran. Inom kristenheten i detta begrepps allmänna mening råder redan en viss ljumhet med afseende på grundlighet i kristendomsundervisning. En riktning gör sig gällande, som vill minska kunskapsmättet, för att icke säga uttränga kristendomsundervisningen ur folkskolorna i de länder, der statskyrka finnes. Och der staten icke befattar sig med religiös uppfostran, söker man uttränga Biblens läsning vid de offentliga skolornas morgonandakt. Om då församlingsskolor saknas, så återstår blott söndagsskolan och undervisningen i hemmet, då vi tänka på den grundläggande undervisningen. Men huru undervisas många barn i hemmen? I de flesta fall kanske de erhålla ingen eller ringa kristlig undervisning.

Den andliga uppfostran är af den största betydelse. Detta inse till och med tänkande hedningar. De gamle Grekerna och Romarne försummade ej att undervisa sina barn i den tidens gudalära. Israeliterna hafva alltid varit angelägna om barnens religiösa uppfostran. Deras barn erhålla nu en god kunskap i ordet. Och då Judarne bodde i sitt eget land, beflitade de sig mycket om barnens andliga vård. Barnen undervisades i lagen ganska tidigt. Gossarnes undervisning i Skriften begynte vid 5 års ålder. För den religiösa uppfostrans bedrifvande inrättades skolor, synagogor och profetskolor. I Jerusalem funnos omkring 400 sådana skolor. Efter Jerusalems förstöring läsa vi om synagogor och collegia öfverallt, der judar bodde. Deras barn undervisades fortfarande redan vid 5 års ålder i Skriften; då de voro 10 år skulle de studera Mishna, när de voro 13 år skulle de förbindas att lyda alla föreskrifter i lagen och vid 15 års ålder skulle de studera Talmud.

Var det nödvändigt för Grekerna och Judarne att flitigt och grundligt undervisa barnen i religionen, så måste det vara så mycket viktigare för de kristna att gifva sina barn en god kristlig uppfostran, som kristendomen är bättre än både hedendomen och judendomen.

Är icke den kristliga kunskapen värd något, så är ej heller det kristna namnet värdt något. Men likväl vilja människorna räkna sig såsom kristna och icke beta hedningar, judar eller någonting annat.

Samme Mästare som instiftat döpelsen har också befallt, att undervisning skall meddelas, hvilket bevisas af dopets instiftelseord. Då äldre personer döpas, är det ju vanligt att meddela undervisning innan dophandlingen och sedan fortsättes denna undervisning genom den enskilda och offentliga uppbyggelsen. När ett barn döpes, så är det underförstådt, att barnet skall framdeles undervisas i kristendomen enligt Herrens befallning. Behöfdes icke en sådan undervisning och kristlig uppfostran, så blefve missionen en lätt sak, ty då kunde ju missionärerna gå ut och döpa hedningarnes barn och förbise undervisningen. Den kristliga uppfostran betingas alltid vid döpelsen. Derföre har det ju varit vanligt att fråga föräldrar eller faddrar: "Viljen I att detta barn till denna tro och lära varder döpt?" Äfven förmanas föräldrar och faddrar att tillse det döpta barnets kristliga uppfostran. Herren säger: "Lärande dem att hålla allt det jag har befallt Eder." I den äldsta kristna kyrkan var man derföre mycket noggrann med

den kateketiska undervisningen. Lärjungaskapet var ej ett tomt ord, utan motsvarade namnet. Sedan konfirmationen blef gängse, lades stor vikt uppå konfirmanders grundliga undervisning. Den Lutherska Reformationen framkallade ännu mera uppmärksamhet uppå den kateketiska undervisningen och Luther kände sig påkallad att skriva en större och en mindre Katekes, innehållande kristendomens hufvudsanningar i frågor och svar.

Men långt innan en Katekes kan sättas i händerna på barnet, bör på ett lättfattligt sätt några af de viktigaste punkterna i Guds ords lära framställas för barnet. I hemmet vid den moderliga härden begynner därför de döptas undervisning. Hemmet är den första skolan. Redan namnet hem kommer känslorna att dallra. Är hemmet kristligt, så blifver dess inverkan djupare och hågkomsten angenämare. Då den mognade mannen med sina tankar letar sig tillbaka till hemmet, der modren lärde honom bedja och talade om barnens vän, så mjuknar hans hjerta och äfven den mest förhärdade natur blifver mottaglig för goda intryck vid hågkomsten af ett kristligt hems barndomsminnen. Den kristliga barndomsundervisningen bör därför icke uppskjutas och ej heller öfverlemnas helt och

hållet åt skolläraren. De yngre barnens fattningsförmåga är ej ringa och ofta inleda barnen sjelfva andliga samtal. Barnen äro frågvisa och bör hvarje passande tillfälle begagnas för att hos dem inplanta ordets frön, som i framtiden skola bära frukt.

Näst till hemmet tager församlingsskolan, vare sig hvardagsskolan eller söndagsskolan, första platsen som kristlig uppfostringsanstalt. Man kan säga, att familjen är uppfostrans hjerta och skolan hufvudet. Skolan måste dock innebära, att både hjerta och hufvud få sin beskärda del. Skolan är den utvidgade familjen; lärarne äro fäder och lärjungarne barn. Församlingsskolans betydelse för de döptas uppfostran inser hvar och en, då vi betänka, att religionsundervisningen i en sådan skola intager det framstående rummet.

Men de som hafva hand om de ungas kristliga undervisning må dock icke tänka, att skolan är nog, utan barnen skola så mycket som möjligt deltaga i den offentliga gudstjensten. Äfven om de icke förstå allt, så utöfvar dock gudstjensten ett godt inflytande och barnen blifva hemmastadda i Herrens hus. Många bekymmer rörande ungdomens kyrkliga ställning skulle förebyggas, om barnen lärde sig att betrakta kyrkan som deras andliga hem.

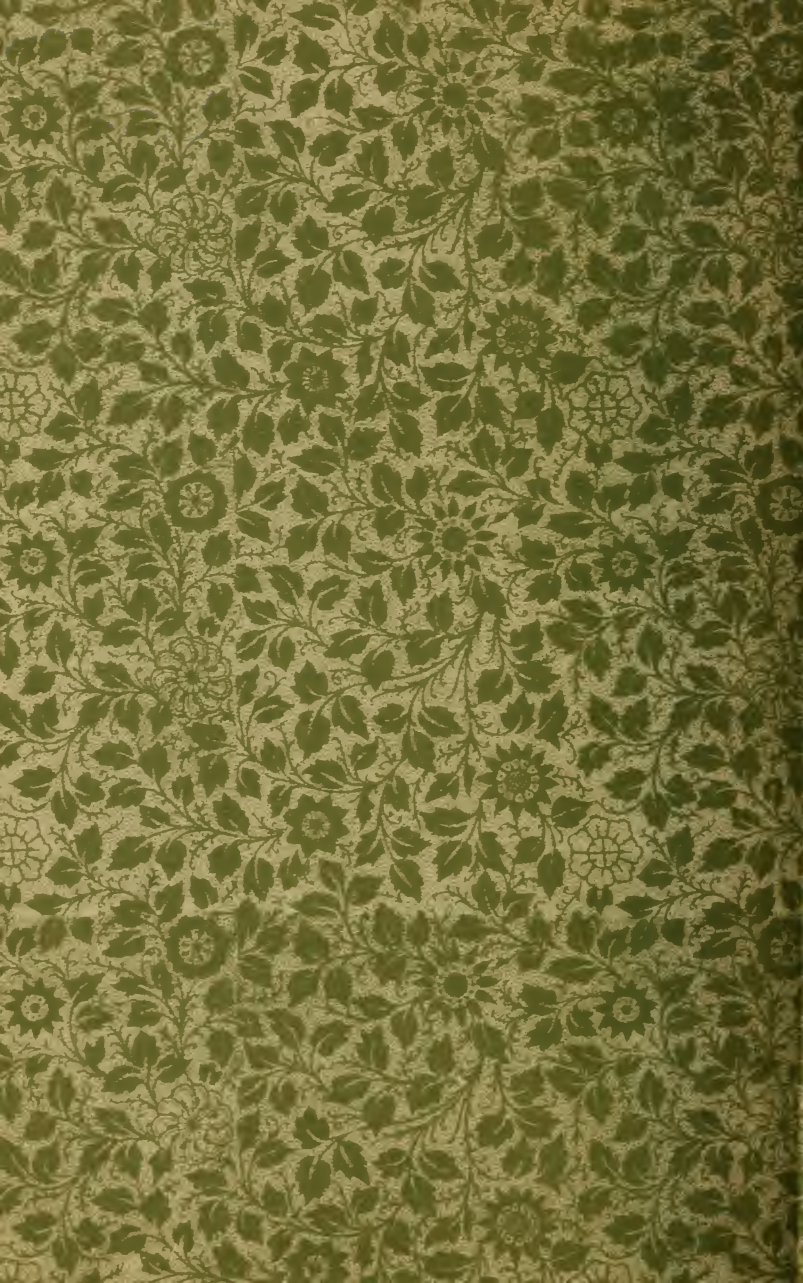
Är söndagsskolan deras uteslutande förbindelse med församlingen, så är det ej underligt, att många försvinna, då de lemna söndagsskolan. Föräldrar hafva derföre ett stort ansvar, om de icke i tid vänja barnen vid att infinna sig i kyrkan vid de söndagliga gudstjensterna.

Inom den Lutherska kyrkan meddelas derjemte en särskild undervisning, nemligen, konfirmationsundervisningen, hvarigenom alla döpta kunna erhålla en grundlig kunskap och påverkas till själens frälsning. Denna mera grundliga undervisning, som också inbegriper en själavårdande verksamhet, har en god grund för sig i döpelsens instiftelseord, ty Herren befäller, att vi skola lära de döpta att hålla allt som Han befallt. På den grunden har konfirmationsundervisningen den största betydelse och kan icke ersättas af den vanliga skolundervisningen. Det är ju ock nödvändigt, att den döpte skickliggöres att pröfva sig sjelf, innan nattvarden begås. För sådan pröfning behöfves undervisning, och konfirmationsundervisningen är den mest lämpliga. Då äldre personer döpas, som isynnerhet inträffar under den yttre missionsverksamheten, så meddelas undervisning både före och efter dopet. I den äldsta kristna kyrkan var den förberedande undervisningen, som vi redan på-

pekat, grundlig och upptog understundom två eller tre år. Denna katechumenernas omsorgsfulla förberedelse är ett bevis för, att de kristnas barn också erhöilo en grundlig kristlig uppfostran. Barndopet betingade en omsorgsfull kristlig undervisning, och konfirmationen kom tidigt i bruk inom kyrkan. Hvarje rätttänkande menniska måste medgifva, att den konfirmationen förberedande undervisningen är nyttig i och för sig, hvarföre hvarje kyrkligt samfund skulle gagnas, om en sådan särskilt ungdomens undervisning hörde till ordningen. Till vår glädje värdera de flesta, som bära det Lutherska namnet, åtminstone i någon mon denna undervisning och konfirmationen. Men sorgligt nog påträffas landsmän, isynnerhet i stora städer, som äro liknöjda med afseende på denna undervisning, och ehuru deras barn äro döpta, så låta de dem uppväxa utan ordentlig undervisning och äfven konfirmationsundervisningen försummas. Sådana föräldrar äro pligtförgättna och ådraga sig ett stort ansvar. Äro barnen döpta, så är det föräldrars eller målsmäns oafvisliga pligt att tillse, att barnen erhålla en kristlig uppfostran. Söndagsskolan är ej nog och i många söndagsskolor mottaga barnen en ytlig och understundom en bibelstridig undervisning.

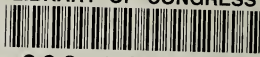
Det är sorgligt, att många föräldrar sända sina barn utan samvetsgrann pröfning till hvilken söndagsskola som helst. Ja, somliga föräldrar skicka sina barn till olika söndagsskolor, der barnen inhemta rörande Kristi lärdomar mot hvarandra stridande uppfattningar. Är det underligt, att sådana barn blifva ostadiga och till sist tro, att den ena uppfattningen är så god som den andra? Understundom kunna sådana barn rättas under konfirmationsundervisningen, men icke alltid. Det är föräldrars pligt att tillse, att barnen undervisas i Kristi lärdom enligt Guds ord. Föräldrar borde derföre värdera konfirmationsundervisningen, som på ett kraftigt sätt biträder dem i uppfyllandet af deras pligt. Men må icke uppsigten öfver de unga upphöra med konfirmationen, utan må föräldrar och hvarje kristen utöfva sitt inflytande, så att de unga fortfarande mottaga kristlig undervisning i Herrens hus.

Och till sist vilja vi blott tillägga, att alla som äro döpta skola ständigt undervisas, alltid så att säga gå i Herrens skola, låta Kristi ord rikligen bo i sina hjertan, genom Guds ords läsande, hörande och görande tillväxa i en lefvande kunskap och så lära sig att hålla allt det Herren befallt.

LIBRARY OF CONGRESS

0 020 539 773 5